

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim

ul. Oleksiaka Wichury 3, 08-300 Sokołów Podlaski

tel.: 0 25 787 22 04, 0 25 781 71 30, fax.: 0 25 781 71 49

e-mail: sekretariat@pup.sokolowpodl.pl

Miasto Sokołów Podlaski

Gmina Bielany

Gmina Ceranów

Gmina Jabłonna Lacka

Miasto i Gmina
Kosów Lacki

Gmina Repki

Gmina Sabnie

Gmina Sokołów Podlaski

Gmina Sterdyń

Sprawozdanie z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2014 roku

Sokołów Podlaski, marzec 2015

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
I. Ogólna charakterystyka miasta Sokołów Podlaski i powiatu sokołowskiego	7
II. Stan i struktura bezrobocia w powiecie sokołowskim	10
1. Poziom, stopa i dynamika bezrobocia	10
2. Struktura bezrobocia	15
2.1. <i>Bezrobotni według wieku</i>	15
2.2. <i>Bezrobotni według wykształcenia i posiadanego zawodu</i>	17
2.3. <i>Bezrobotni według stażu pracy</i>	20
2.4. <i>Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy</i>	21
2.5. <i>Bezrobotne kobiety</i>	24
2.6. <i>Bezrobotni zamieszkali na wsi</i>	25
2.7. <i>Bezrobotni bez prawa i z prawem do zasiłku</i>	27
2.8. <i>Bezrobotni niepełnosprawni</i>	28
2.9. <i>Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy</i>	28
III. Usługi rynku pracy	30
1. <i>Pośrednictwo pracy</i>	30
2. <i>Usługi EURES</i>	31
3. <i>Poradnictwo zawodowe</i>	32
4. <i>Organizacja szkoleń</i>	34
IV. Instrumenty rynku pracy	36
1. <i>Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej</i>	36
2. <i>Refundacja wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy</i>	37
3. <i>Staż u pracodawcy</i>	38
4. <i>Prace społecznie użyteczne</i>	39
5. <i>Prace interwencyjne</i>	40
6. <i>Roboty publiczne</i>	41
7. <i>Bon zatrudnieniowy</i>	42
8. <i>Bon na zasiedlenie</i>	43
9. <i>Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia</i>	44
10. <i>Krajowy Fundusz Szkoleniowy</i>	44
V. Programy i projekty rynku pracy	46

VI. Realizacja form pomocy ostonowej dla osób bezrobotnych	50
1. <i>Profilowanie osób bezrobotnych</i>	50
2. <i>Decyzje administracyjne, zaświadczenia i inne informacje</i>	52
3. <i>Świadczenia dla bezrobotnych</i>	53
VII. Gospodarka finansowa	54
VIII. Organizacja i funkcjonowanie Urzędu	58
1. <i>Zatrudnienie – polityka kadrowa</i>	58
2. <i>Działalność kontrolna</i>	59
Podsumowanie	60

WSTĘP

Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim podobnie jak w poprzednich latach, skupiały się w szczególności na aktywnym przeciwdziałaniu bezrobociu, łagodzeniu jego skutków, jak również dbaniu o zaktywizowanie jak największej grupy osób bezrobotnych z zachowaniem racjonalizacji wydatkowania środków i osiągnięcia wysokiej efektywności zatrudnieniowej.

Podpisana dnia 27 maja 2014 roku przez Prezydenta ustawa o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy ma na celu poprawę skuteczności działania publicznych służb zatrudnienia. W tym celu zmodyfikowano dotychczasowe instrumenty rynku pracy oraz wprowadzono zupełnie nowe rozwiązania. Ustawa kładzie nacisk na indywidualizację pomocy bezrobotnym. Jak również reguluje funkcjonowanie urzędów pracy i tworzy ramy dla polityki ograniczania bezrobocia w Polsce.

Głównym celem nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jest zwiększenie oddziaływania polityki rynku pracy na wzrost zatrudnienia oraz łagodzenie skutków zróżnicowania strukturalnego w kierunku kwalifikacji i kompetencji osób bezrobotnych. Negatywne skutki spowolnienia gospodarczego wymusiły podjęcie działań ukierunkowanych na przywracanie umiejętności osób bezrobotnych do trwałego funkcjonowania na rynku pracy jak również poprawę skuteczności i wydajności w zakresie usług świadczonych przez urzędy pracy.

Zmiany, jakie miały miejsce w nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dotyczą takich obszarów jak:

– **Poprawa jakości usług świadczonych na rzecz bezrobotnych.**

W tym obszarze wprowadzono nowy sposób postępowania przez urzędy pracy przy obsłudze bezrobotnych, który opiera się na koncepcji profilowania pomocy. Ustawa wprowadza trzy profile:

- 1) profil pomocy I – przewidziany dla osób aktywnych, które nie potrzebują specjalistycznej pomocy, a jedynie ofert pracy;
- 2) profil pomocy II – przewidziany dla osób wymagających wsparcia, które będą korzystać ze wszystkich usług i instrumentów rynku pracy, jakie oferują urzędy pracy;
- 3) profil pomocy III – dla osób oddalonych od rynku pracy, które z różnych powodów zagrożeni są wykluczeniem społecznym, jak i ci, którzy z własnego wyboru nie są zainteresowani podjęciem pracy lub uchylają się od pracy legalnej oraz zlecenie działań aktywizacyjnych.

– **Poprawa efektywności funkcjonowania urzędów pracy.**

W tym zakresie przewidziano m.in. zwiększenie roli partnerów społecznych w procesie zarządzania środkami Funduszu Pracy oraz roli samorządu województwa w polityce rynku pracy.

– **Nowe narzędzia wspierające tworzenie miejsc pracy i powrót do zatrudnienia bezrobotnych.**

W ramach tego obszaru pojawiły się nowe instrumenty wsparcia dla osób szukających pracy. To m.in. grant na telepracę i świadczenie aktywizacyjne dla pracodawców zatrudniających rodziców powracających do pracy, pożyczka na start dla tych, którzy chcą otworzyć własny biznes lub utworzenie stanowiska pracy, szkolenia w ramach trójstronnych umów zawieranych pomiędzy starostą, pracodawcą i instytucją szkoleniową. Będzie także możliwość wdrożenia programów regionalnych.

– **Wsparcie dla pracodawców zatrudniających bezrobotnych do 30 roku życia.**

W tym zakresie przewidziano stosowanie dodatkowych instrumentów: bonów szkoleniowych, stażowych, zatrudnieniowych oraz bonów na zasiedlenie. Pracodawcy zatrudniający skierowanych przez urząd bezrobotnych w wieku do 30 roku życia zostaną zwolnieni z obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Będą również mieli możliwość refundacji składek na ubezpieczenie społeczne i dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnionego bezrobotnego.

– **Wsparcie pracodawców zatrudniających bezrobotnych, którzy ukończyli 50 rok życia.**

W tym obszarze wprowadzono możliwość przyznania pracodawcy dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego. Ci którzy zatrudnią bezrobotnego 50+ będą mogli liczyć na dofinansowanie jego wynagrodzenia w wysokości 840,00 zł miesięcznie przez rok lub nawet 2 lata, jeśli pracownik ukończył 60 lat.

– **Wspieranie pracodawców w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych pracowników.**

Dla realizacji tego działania został powołany Krajowy Fundusz Szkoleniowy w miejsce zakładowego funduszu szkoleniowego. Koszty kształcenia pracowników będą finansowane ze środków tego funduszu, a nie jak dotychczas z tworzonego zakładowego funduszu szkoleniowego. Dzięki niemu pracownicy 45+ będą mogli podnosić swoje kwalifikacje, zdobywać niezbędne certyfikaty i uczestniczyć w szkoleniach. Pracodawcy poniosą tylko 20% kosztów szkolenia. Mikroprzedsiębiorcy będą z tego obowiązku w ogóle zwolnieni.

Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła także stanowisko doradcy klienta. Bezrobotni i poszukujący pracy zarejestrowani w Urzędzie będą od początku prowadzeni przez tego samego pracownika, tj. doradcę klienta. Taki sposób postępowania będzie również funkcjonował w przypadku pracodawców. Istotą funkcji doradcy klienta jest stała opieka nad klientami urzędu pracy. Do jego zadań należeć będzie:

- stała opieka nad bezrobotnym lub poszukującym pracy, w tym ustalenie profilu pomocy, przygotowanie i nadzór nad realizacją indywidualnego planu działania, świadczenie podstawowych usług rynku pracy w formie indywidualnej oraz ułatwienie dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie, lub
- stała współpraca z pracodawcą w zakresie pomocy określonej w ustawie, w szczególności ustalenie zapotrzebowania na nowych pracowników i pozyskiwanie ofert pracy w ramach pośrednictwa pracy oraz ułatwienie dostępu do innych form pomocy określonych w ustawie.

Warto wspomnieć także o powołaniu Rad Rynku Pracy, które zastąpią dotychczasowe Rady Zatrudnienia. Nowe organy opiniodawczo-doradcze będą dysponowały szerszymi kompetencjami, szczególnie w zakresie Krajowego Funduszu Szkoleniowego, zostanie również ograniczona liczebność tych podmiotów.

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie działań Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim podejmowanych w celu zapobiegania i łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia, ukazanie efektów tych działań, przybliżenie głównych problemów związanych z lokalnym rynkiem pracy i zjawiskiem bezrobocia w powiecie sokołowskim w 2014 roku, ze szczególnym uwzględnieniem stanu i struktury bezrobocia.

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA SOKOŁÓW PODLASKI I POWIATU SOKOŁOWSKIEGO

✓ *Obszar i ludność w powiecie*

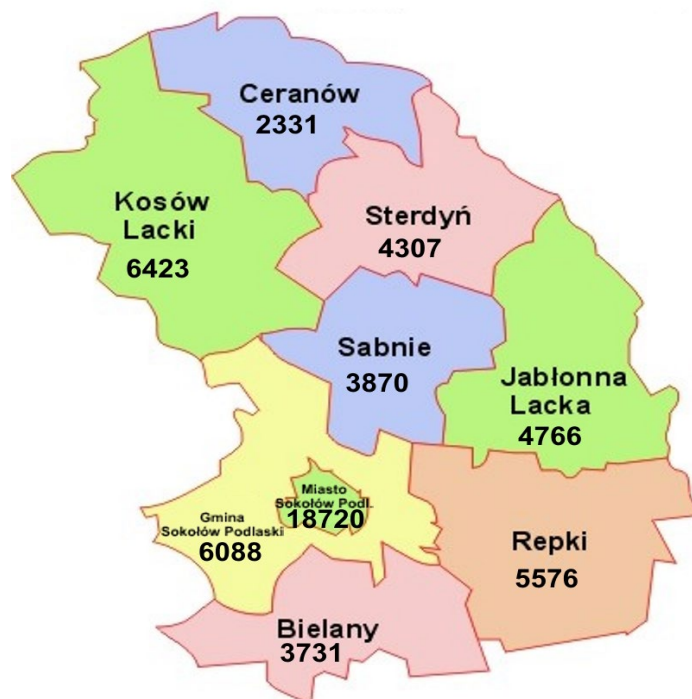
Powiat sokołowski jest jednym z 37 powiatów ziemskich województwa mazowieckiego. Powiat sokołowski położony jest we wschodniej części województwa mazowieckiego. Od zachodu graniczy z powiatem węgrowskim, od północy z powiatem ostrowskim, od wschodu z powiatem wysokomazowieckimi i powiatem siemiatyckim. Granice północną i wschodnią stanowi rzeka Bug. Natomiast od południa nasz powiat graniczy z powiatem siedleckim. W granicach administracyjnych powiatu, który zajmuje obszar 1131,42 km², tj. 3,1 % ogólnej powierzchni województwa mazowieckiego, zamieszkuje około 56 940 osób.

W skład powiatu wchodzi 9 jednostek samorządowych (gminy): Bielany, Ceranów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sterdyń, Sokołów Podlaski, Kosów Lacki wraz z miastami - Sokołów Podlaski, Kosów Lacki.

Powiat Sokołowski ma charakter typowo rolniczy. Znaczną powierzchnię gmin zajmują użytki rolne - 63% (81,273 ha) oraz użytki leśne 21%.

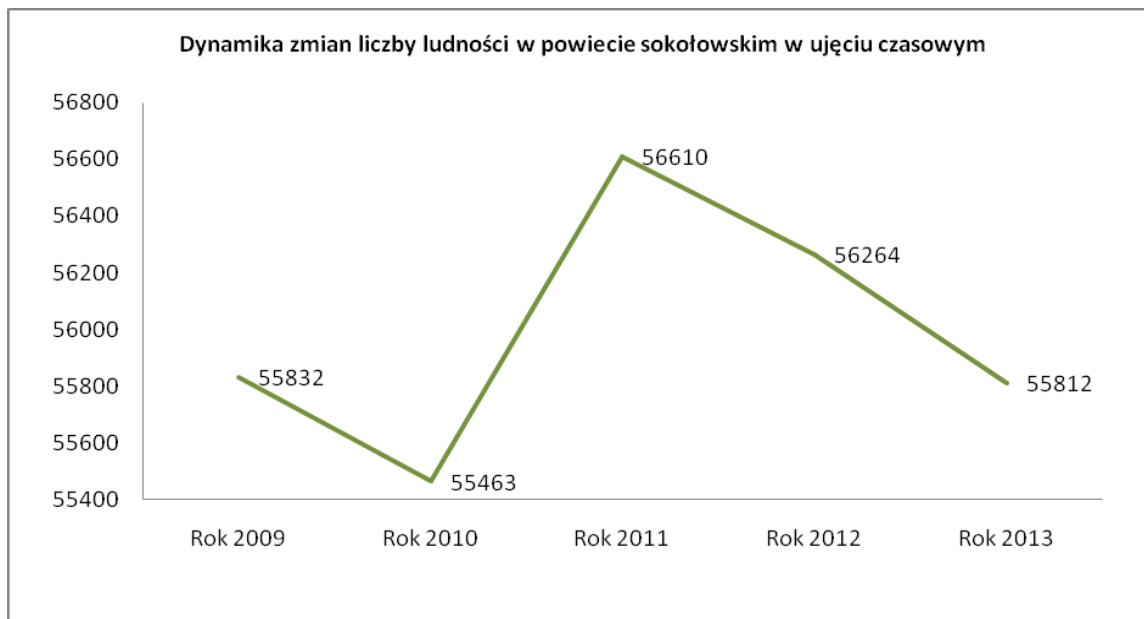
Teren powiatu w całości wchodzi w skład obszaru ekologicznego Zielone Płuca Polski, natomiast część lasów powiatu stanowi znaczną powierzchnię Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec grudnia 2013 r. powiat sokołowski zamieszkiwało **55 812 osób**, w tym **28 149 kobiet**. Średnia gęstość zaludnienia wynosiła **49 osób** w przeliczeniu na km².

Mapa powiatu sokołowskiego z podziałem na gminy z liczbą osób zamieszkałych na koniec 2013 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Z punktu widzenia sytuacji na lokalnym rynku pracy istotne są przedziały wiekowe mieszkańców określające zasoby siły roboczej:

- liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (mężczyźni i kobiety w wieku 0 – 17 lat) wyniosła 10 120 osób, w tym 4 944 kobiety;
- w wieku produkcyjnym, czyli tzw. potencjalne zasoby pracy (mężczyźni w wieku 18 – 64, kobiety w wieku 18 – 59 lat) wyniosła 34 338 osób, w tym 15 609 kobiet;
- w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni w wieku 65 lat i więcej, kobiety w wieku 60 lat i więcej) wyniosła 11 354 osoby, w tym 7 596 kobiet.

Z danych statystycznych wynika, że na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 62,5 w wieku nieprodukcyjnym, a na 100 mężczyzn przypada 101,8 kobiet.

✓ **Podmioty gospodarcze w powiecie**

Istotnym dla diagnozy lokalnego rynku pracy jest dostrzeżenie jego gospodarczej specyfiki. Na obszarze powiatu sokołowskiego przeważają tereny o charakterze rolniczym, więc podstawowym źródłem utrzymania ludności jest praca w rolnictwie.

Okres transformacji i przystosowywania gospodarki do struktur europejskich wpłynął w istotny sposób na przeobrażenia dokonujące się na terenach wiejskich. Likwidacja wielu zakładów pracy pozbawiła możliwości zarobkowania również ludność wiejską, powodując obciążenie rodzinnych gospodarstw rolnych nadmiarem siły roboczej oraz wzrost bezrobocia. Zjawisko to stało się impulsem do podejmowania działalności gospodarczej, ale nowo powstałe podmioty nie odtworzyły poprzedniej liczby miejsc pracy.

Powiat sokołowski wykazuje aktywność gospodarczą, wyrażającą się w przyroście podmiotów gospodarczych. Według danych statystycznych **liczba podmiotów gospodarczych w powiecie**

sokołowskim znajdujących się w rejestrze REGON wg stanu na dzień 31.12.2013 roku wyniosła **4 002**. W porównaniu do stanu z grudnia 2012 r. nastąpił wzrost o 134 podmioty.

Najwięcej podmiotów gospodarczych funkcjonuje w stolicy powiatu, tj. **Mieście Sokołów Podlaski – 1890 podmiotów**, następnie na terenie **Gminy Sokołów Podlaski – 433 podmioty** oraz na terenie **Miasta i Gminy Kosów Lacki – 330 firm**.

Analizując dane dotyczące form własności podmiotów zlokalizowanych na terenie powiatu należy stwierdzić, iż zdecydowana większość to firmy działające w **sektorze prywatnym – 3 837 podmiotów**. Wśród zarejestrowanych przedsiębiorców dominującą grupę – **3 057** stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

W powiecie sokołowskim na koniec 2013 roku w zatrudnieniu pozostawało **9 973** osoby, w tym **5 453** kobiety. Dane dotyczące zatrudnienia obejmują zatrudnionych wyłącznie na podstawie stosunku pracy.

W strukturze zatrudnienia według sekcji PKD 2007 w powiecie sokołowskim zwraca uwagę bardzo **wysoki udział zatrudnionych w przemyśle i budownictwie – 3 929 osób**. Kolejną znaczącą grupę stanowią **osoby zatrudnione w sektorze związanym z działalnością finansową i pokrewną – 3 427 osób**. W handlu pracuje **2 441** osób. Znacznie mniej osób zatrudnionych jest w rolnictwie – **176** osób.

Ponadto w powiecie sokołowskim zarejestrowanych było **841** osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, w tym:

- 31 spółdzielni;
- 152 spółki handlowe, w tym 12 z udziałem kapitału zagranicznego;
- 202 spółki cywilne;
- 181 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych.

Gmina	Liczba podmiotów gospodarczych w 2012 r.	Liczba podmiotów gospodarczych w 2013 r.	Sektor prywatny		Sektor publiczny	
			2012	2013	2012	2013
Miasto Sokołów Podlaski	1 853	1 890	1 775	1 822	68	68
Kosów Lacki gm. miejsko - wiejska	317	330	306	319	11	11
Gminy wiejskie:						
Bielany	235	244	221	230	14	14
Ceranów	118	117	110	109	8	8
Jabłonna Lacka	261	262	249	250	12	12
Repki	224	246	209	231	15	15
Sabnie	227	237	217	227	10	10
Sokołów Podlaski	411	433	393	418	18	15
Sterdyń	232	243	220	231	12	12
OGÓŁEM	3 868	4 002	3 700	3 837	168	165

Liczba podmiotów gospodarczych w powiecie sokołowskim w latach 2012 – 2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

II. STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA W POWIECIE SOKOŁOWSKIM

W 2014 roku prowadzono stały monitoring sytuacji na rynku pracy. Podczas bieżącej pracy systematycznie pozyskiwano dane statystyczne, sporządzano zestawienia, sprawozdania i informacje. Sprawozdania w ujęciu miesięcznym, kwartalnym i półrocznym były przekazywane do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie oraz do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w Warszawie.

Analiza struktury i poziomu bezrobocia w powiecie sokołowskim uwidacznia wiele istotnych problemów, które wpływają na możliwości realizowania przez Urząd zadań ustawowych, w szczególności związanych z aktywizacją zawodową zarejestrowanych osób.

1. Poziom, stopa i dynamika bezrobocia

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim w końcu grudnia 2014 roku wyniosła **2 662 osoby** i od 2009 roku wzrosła o 616 osób. W stosunku do sytuacji sprzed roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 238 osób. Osoby z prawem do zasiłku stanowiły **10,1%** (268 osób) ogółu zarejestrowanych.

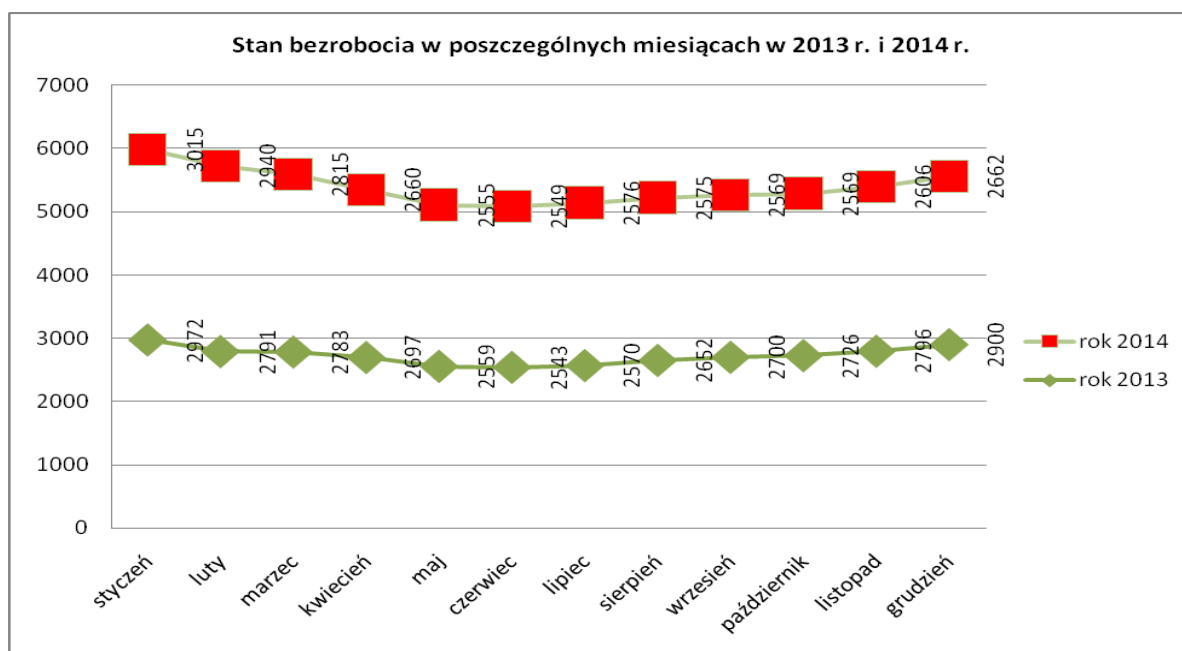
Na koniec grudnia 2013 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 2900 bezrobotnych (w tym 1356 kobiet)

Oprócz osób bezrobotnych, urząd pracy obsługuje osoby poszukujące pracy.

Poszukujący pracy to osoba poszukująca zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy określonej w ustawie, zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy.

Na koniec grudnia 2014 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim zarejestrowanych było **50 osób poszukujących pracy**, tj. posiadających gospodarstwa rolne powyżej 2 hektarów przeliczeniowych, renty inwalidzkie lub inne źródła dochodów.

Największy poziom bezrobocia odnotowano na początku roku, na koniec stycznia zarejestrowanych było 3015 osób bezrobotnych, stopniowo poziom ten malał i najmniejszą wartość osiągnął w miesiącu czerwcu, kiedy liczba bezrobotnych spadła i wyniosła 2 549 osoby. W drugiej połowie 2014 roku następował stopniowy wzrost liczby bezrobotnych, gdzie w grudniu zanotowano 2662 osób.

Na początku roku rejestrują się osoby zatrudnione przy pracach sezonowych, między innymi wykonujące prace w zawodach budowlanych i wówczas następuje wzrost liczby rejestrujących się osób. Na wiosnę ponownie osoby te podejmują pracę, rozpoczynają się roboty publiczne, część bezrobotnych podejmuje prace sezonowe i wówczas liczba zarejestrowanych bezrobotnych spada. Od lipca, kiedy rejestrują się absolwenci następuje niewielki wzrost liczby bezrobotnych, po czym ponownie od jesieni zwiększa się liczba rejestrujących się.

**Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w okresie grudzień 2013/2014 r.
- poszczególne gminy powiatu sokołowskiego**

	XII 2013	I 2014	II 2014	III 2014	IV 2014	V 2014	VI 2014	VII 2014	VIII 2014	IX 2014	X 2014	XI 2014	XII 2014
Miasto Sokołów Podlaski	1195	1255	1198	1164	1106	1058	1072	1101	1096	1089	1096	1069	1112
Gmina Sokołów Podlaski	309	321	327	307	295	275	275	269	275	273	288	285	276
Gmina Bielany	163	168	156	149	136	130	135	134	136	129	127	133	137
Gmina Ceranów	114	116	121	111	99	97	98	99	96	103	103	110	109
Gmina Jabłonna Lacka	213	219	200	194	186	182	176	183	187	175	176	188	204
Miasto i Gmina Kosów Lacki	290	299	302	297	282	266	262	247	245	260	265	266	260
Gmina Repki	266	273	261	246	221	218	213	212	203	209	211	214	211
Gmina Sabnie	179	186	190	179	174	170	156	167	166	172	174	177	181
Gmina Sterdyń	171	178	185	168	161	159	162	164	171	159	153	164	172
Razem Powiat	2900	3015	2940	2815	2660	2555	2549	2576	2575	2569	2596	2606	2662

Sytuację na rynku pracy odzwierciedla **wskaźnik stopy bezrobocia**. Jest to wyrażony w procentach stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, czyli pracujących i bezrobotnych (bez osób odbywających czynną służbę zawodową oraz pracowników resortów obrony narodowej i spraw wewnętrznych) według stanu na koniec okresu sprawozdawczego.

Stopa bezrobocia w końcu grudnia 2014 r. w stosunku do czynnych zawodowo dla **powiatu sokołowskiego** wynosiła **11,1%** i od 2009 roku wzrosła aż o 2,6 punkta procentowego. W porównaniu do sytuacji sprzed roku wysokość tego wskaźnika zmalała o 0,9 punkta procentowego dla powiatu.

Stopa bezrobocia w %						
Obszar	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Powiat sokołowski	8,5%	9,6%	10,7%	11,6%	12%	11,1%
Województwo mazowieckie	9,0%	9,4%	9,9%	10,8%	11%	9,8%
Polska	11,9%	12,3%	12,5%	13,4%	13,4%	11,5%

Stopa bezrobocia w latach 2009 – 2014

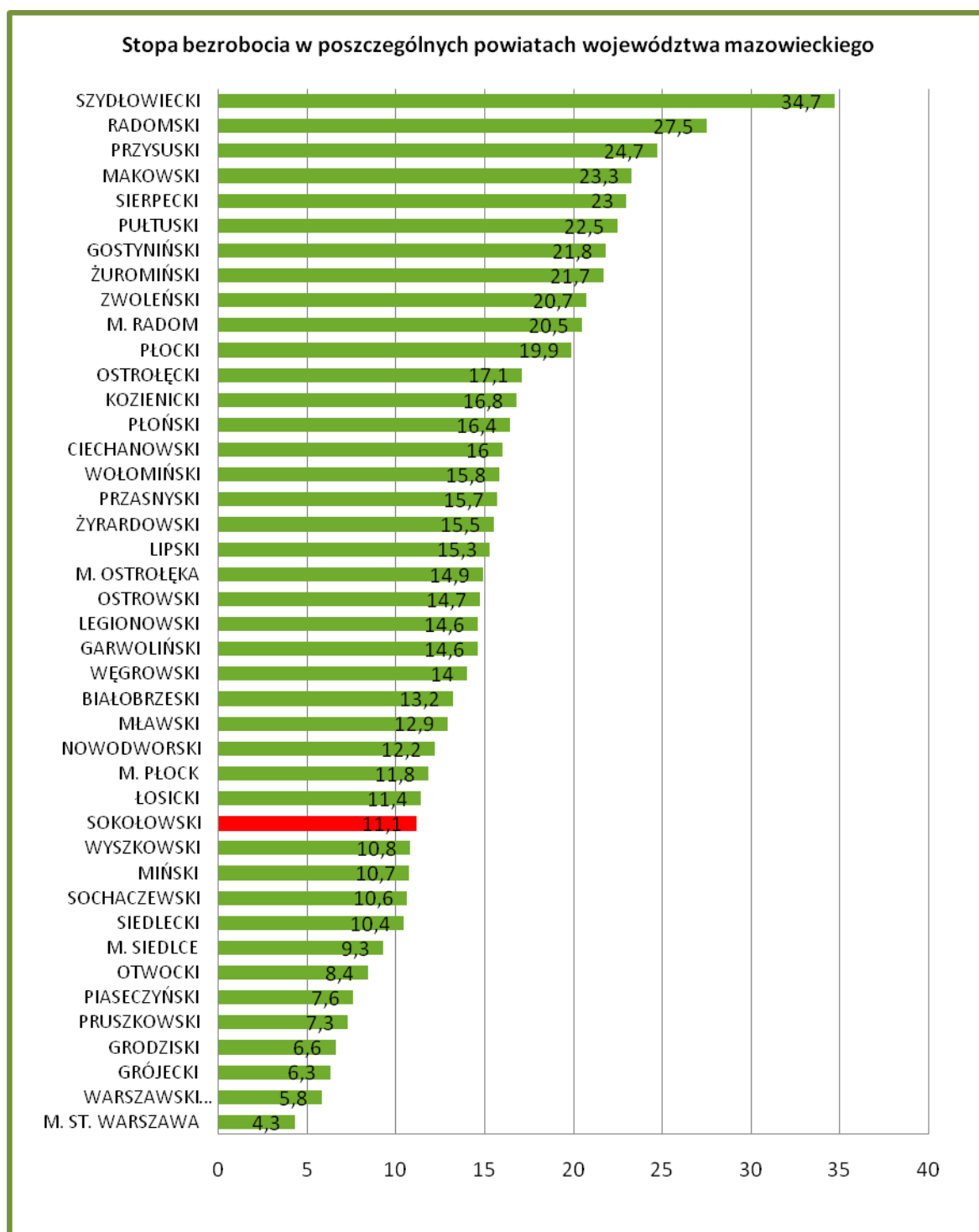
Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Warto w tym miejscu wspomnieć, że w województwie mazowieckim występują 42 powiaty, jednak w przypadku czterech miast są one jednocześnie miastami na prawach powiatu, jak i stolicą powiatu, w którego skład wchodzi okoliczne gminy. Ostrołęka jest zarówno miastem na prawach powiatu, jak i siedzibą władz powiatu ostrołęckiego. Podobnie miasta: Płock, Radom i Siedlce.

Niższą stopę bezrobocia na obszarze województwa mazowieckiego odnotowano w podregionie warszawsko-wschodnim w powiecie otwockim i podregionie warszawsko-zachodnim w powiatach: sochaczewski, grodziski, grójecki, piaseczyński, pruszkowski i warszawski zachodni).

Pod względem stopy bezrobocia powiat sokołowski znajduje się na 10 pozycji w województwie mazowieckim, licząc od najniższej stopy bezrobocia w województwie.

Pod względem liczby zarejestrowanych bezrobotnych powiat sokołowski znajduje się na 5 pozycji w województwie mazowieckim, licząc od najniższej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w województwie.

Stopa bezrobocia w poszczególnych powiatach woj. mazowieckiego. Stan na dzień 31.12.2014 r.
Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Stan płynności poziomu bezrobocia zależy od dwóch czynników: **napływu**, czyli liczby osób rejestrujących się jako bezrobotne w danym okresie oraz **odpływu** czyli liczby osób tracących status bezrobotnego w tym samym czasie. Jeżeli w pewnym okresie czasu napływ osób bezrobotnych do rejestru przewyższa ich odpływ to wówczas mamy do czynienia z przyrostem bezrobocia.

W 2014 roku zarejestrowano ogółem 2 966 osób, a więc o 150 osób mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Największy przyrost bezrobocia przyniósł miesiąc wrzesień – 327 osób (w tym 281 osób bez prawa do zasiłku).

Wśród nowo zarejestrowanych po raz pierwszy status bezrobotnego uzyskało 706 osób, tj. 23,8% ogółu nowo zarejestrowanych. Po raz kolejny do ewidencji osób bezrobotnych powróciło 2 260 osób (76,2%).

Osoby, które dotychczas nie pracowały stanowiły 28,6% nowych rejestracji (849 osób). Przyczyną rejestracji tych osób była m.in. chęć uzyskania świadczeń zdrowotnych.

Spośród nowo zarejestrowanych bezrobotnych kobiety stanowiły 45% (1 334 osoby), zaś bezrobotni bez prawa do zasiłku stanowili 80,2% (2 380 osób).

W ciągu 12 miesięcy 2014 roku z ewidencji bezrobotnych wyłączono 3 204 osoby, tj. o 208 osób więcej niż w 2013 roku.

Przyczyny wyłączeń osób bezrobotnych z ewidencji w latach 2009 – 2014

		do 31.12.2009	do 31.12.2010	do 31.12.2011	do 31.12.2012	do 31.12.2013	do 31.12.2014
Liczba wyrejestrowanych, w tym z powodu:		3 475	3513	2 710	2828	2 996	3 204
podjęcia pracy:	liczbowo	1 385	1 459	1531	1414	1558	1 672
	%	40	53,8	43,6	50	52	52,2
niesubsydiowanej		1 089	1184	1 334	1105	1264	1 371
subsydiowanej		296	347	125	290	294	301
w tym	prace interwencyjne	110	29	142	113	98	85
	roboty publiczne	74	33	49	65	57	43
	podjęcie działalności gospodarczej	70	35	105	58	81	69
	doposażenie stanowiska pracy	22	13	49	50	57	72
	inne formy	20	15	2	4	1	32
rozpoczęcia stażu		347	369	126	226	294	409
rozpoczęcia przygotowania zawodowego		66	0	0	0	0	0
rozpoczęcia szkolenia		255	369	30	168	96	75
rozpoczęcia prac społecznie użytecznych		173	157	110	109	119	104

Głównym powodem wyłączeń bezrobotnych z rejestrów Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2014 roku były **podjęcia pracy**, które w omawianym okresie stanowiły **52,2%** wszystkich wyłączeń (**1 672 bezrobotnych**). W porównaniu z rokiem poprzednim liczba osób wyłączonych z tego powodu wzrosła o 114 osób. Kategoria ta obejmuje wszystkie formy podejmowania przez bezrobotnych pracy, tj. prace subsydiowane (prace interwencyjne, roboty publiczne, dofinansowanie doposażenia / wyposażenia stanowiska pracy, podjęcie własnej

działalności gospodarczej) oraz prace niesubsydiowane. Pracę niesubsydiowaną podjęło 1 371 osób (82% wszystkich podjęć pracy), natomiast pracę subsydiowaną 301 osób (18%).

Drugą istotną przyczyną wyłączenia z ewidencji bezrobotnych było **nie potwierdzenie gotowości do podjęcia pracy – 561 osób** (17,5% ogółu wyłączonych). W grupie tej znajdują się również osoby, które podjęły prace i z opóźnieniem powiadomiły o tym fakcie Urząd.

Wymiernym wskaźnikiem relacji pomiędzy wielkością napływu i odpływu z bezrobocia jest wskaźnik płynności rynku pracy wyrażający się w procentach (stosunek liczby bezrobotnych podejmujących pracę do liczby nowo zarejestrowanych w tym okresie). Należy podkreślić, że tendencje rosnące płynności rynku pracy wykazane są w miesiącach od lutego do maja.

2. Struktura bezrobocia

Charakterystyczną cechą bezrobocia, niezależnie od tendencji występujących w kształtowaniu się ogólnej liczby bezrobotnych w poszczególnych latach, jest utrzymywanie się niekorzystnych cech w strukturze bezrobocia, do których w szczególności należy **wysoki udział w ogólnej liczbie bezrobotnych osób młodych, długotrwale bezrobotnych, osób bezrobotnych o niskim poziomie wykształcenia.**

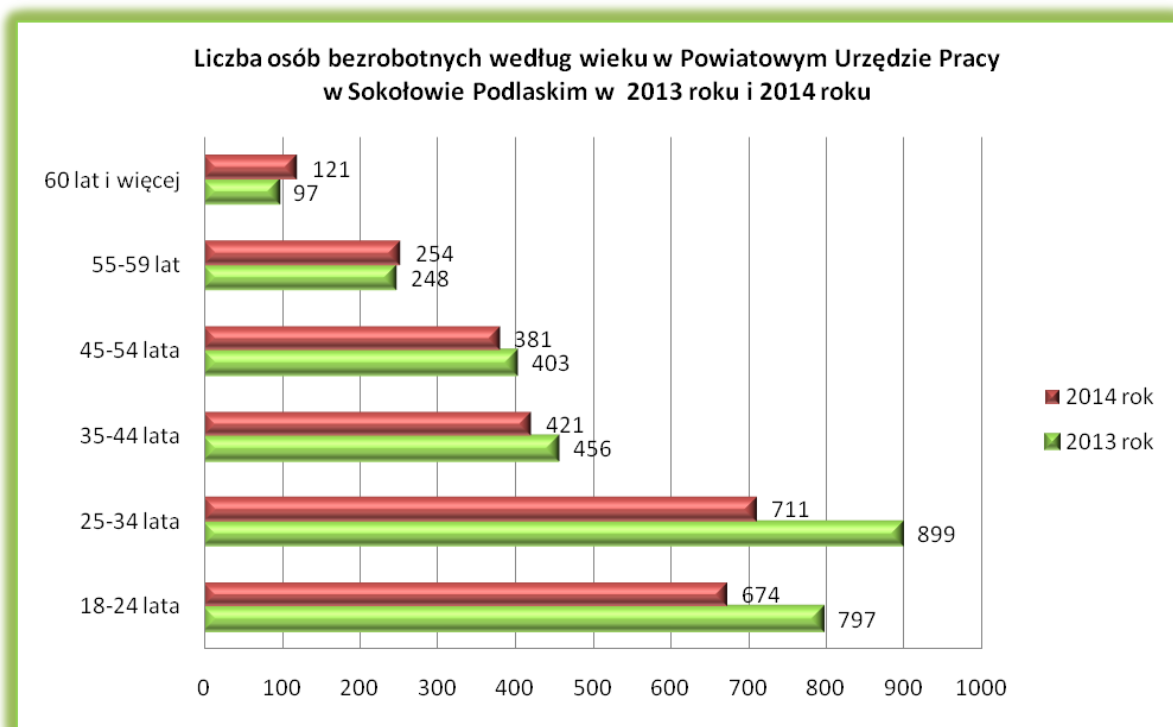
2.1. Bezrobotni według wieku

Wiek to cecha demograficzna, która jest istotnym czynnikiem decydującym o atrakcyjności pracownika na rynku pracy.

Analiza struktury bezrobocia pod kątem wieku wskazuje, że dominującą grupą osób pozostających bez pracy są ludzie młodzi. Uwzględnienie wieku bezrobotnych jest bardzo istotne bowiem w zupełnie innej sytuacji są młodzi ludzie, którzy ukończyli szkołę i poszukują pracy a w innej osoby starsze, które ją utraciły.

Sokołowski rynek pracy ma niewiele ofert zatrudnienia dla ludzi młodych, często bez doświadczenia zawodowego. Trudności ze znalezieniem pracy ma wielu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, a szczególnie tych, którzy nie są zainteresowani pracą w zawodzie wyuczonym. Tymczasem na naszym terenie brak jest dużych zakładów produkcyjnych, które oferowałyby zatrudnienie przy pracach prostych. Należy również wskazać, że wiele problemów wynika z braku motywacji i zachowania biernej postawy zawodowej. Zaobserwowany w ostatnich latach wzrost bytu wielu rodzin spowodował u ludzi młodych wzrost wygórowanych aspiracji i oczekiwań, które nie odpowiadają posiadanym kwalifikacjom czy umiejętnościom zawodowym.

W latach 2009 – 2014, najliczniejsze grupy stanowiły osoby bezrobotne w wieku od 18 do 24 lat, od 25 do 34 lat, od 35 do 44 lat i od 45 do 54 lat.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

W końcu 2014 roku najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25 – 34 lat – 811 osób, a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 30,5%.

Tuż za osobami młodymi - wg wiekowej struktury osób bezrobotnych - na drugim miejscu znajdowały się (niemal *ex aequo*) osoby bezrobotne w przedziale wiekowym 35 – 44 lata (15,8% ogółu bezrobotnych) i 45 – 54 lata stanowiły (14,3% ogółu bezrobotnych). W ostatnich latach kładziono nacisk na aktywizację osób bezrobotnych lub pozostających bez zatrudnienia do 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia, co spowodowało, że grupa wiekowa 31 – 49 lat była defaworyzowana w dostępie do środków publicznych przewidzianych na aktywizację zawodową. Wynikiem tego jest, iż to oni w większości zasilają szeregi osób bezrobotnych zarejestrowanych powyżej 24 miesięcy.

Analizując strukturę osób bezrobotnych według wieku należy stwierdzić, iż w ostatnich latach systematycznie wzrastała liczba osób powyżej 50 roku życia, mających problem z uzyskaniem zatrudnienia. Sytuacja osób starszych na rynku pracy jest relatywnie gorsza od pozostałych grup wiekowych. Mimo, iż są mniej licznym zbiorem od innych grup wiekowych to są oni narażeni na wiele czynników wykluczających z rynku pracy. Jednym z głównych elementów obniżających ich „atrakcyjność” na rynku pracy jest niska mobilność przestrzenna i zawodowa. Wśród pracodawców nadal silne jest przekonanie, że osoba 50+ ma niskie kwalifikacje i wykształcenie, złe nawyki zawodowe, często choruje, nie chce się uczyć, jest nieproduktywna i roszczeniowa a jej utrzymanie

wiąże się ze znacznymi kosztami. Stereotypy te są powszechne nie tylko wśród pracodawców, lecz także wśród samych zainteresowanych. Niska samoocena osób 50+ jest źródłem ich bierności zawodowej.

	Ogółem	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64
Miasto Sokołów Podlaski	112	187	340	200	194	132	59
Gmina Sokołów Podlaski	276	73	91	43	31	26	12
Gmina Bielany	137	50	43	16	16	8	4
Gmina Ceranów	109	34	30	12	14	11	8
Gmina Jabłonna Lacka	204	63	53	36	29	15	8
Miasto i Gmina Kosów Lacki	260	80	84	39	23	24	10
Gmina Repki	211	74	27	21	29	7	8
Gmina Sabnie	181	59	47	30	20	15	10
Gmina Sterdyń	172	54	51	24	25	16	2
Razem Powiat	2662	674	811	421	381	254	121

Liczba osób bezrobotnych według wieku, z podziałem na gminy, na koniec grudnia 2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

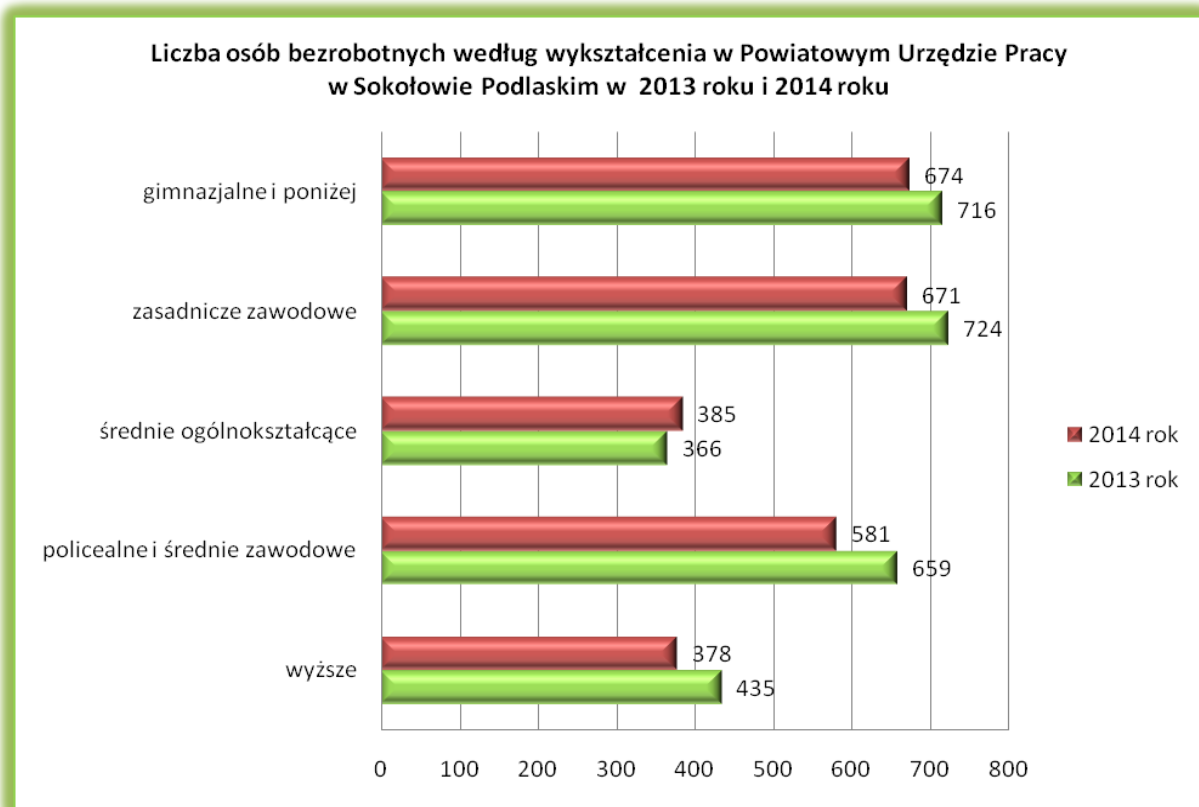
2.2. Bezrobotni według wykształcenia i posiadanego zawodu

Przyczyną trudności z wejściem na rynek pracy może być nieodpowiednie wykształcenie. Często dochodzi do przypadkowego wyboru szkoły i przyszłego zawodu. Uzyskane umiejętności i typ wykształcenia, a w konsekwencji zawód wyuczony, mogą mieć decydujący wpływ na to, ile czasu trzeba będzie potem poświęcić na znalezienie zatrudnienia. Formalnie absolwenci wchodzący na rynek pracy są coraz lepiej wykształceni, jednak bardzo często oznacza to jedynie uzyskanie podstawowych kwalifikacji zawodowych. Coraz bardziej doceniane są zawody z grupy specjalistów i różne formy zdobywania dodatkowych umiejętności. Pracodawcy do zatrudnienia poszukują nie tylko osób, które są wykształcone ale posiadają również umiejętności, a także określony staż pracy czyli doświadczenie zawodowe – są to główne czynniki wpływające na długość okresu pozostawania bez pracy. Im wyższe wykształcenie, większe umiejętności oraz dłuższy staż pracy tym szanse na znalezienie pracy przez daną osobę są znacznie większe. Osoby takie nie tylko mają większe szanse na rynku pracy, ale także skraca się ich długość pozostawania bez jakiegokolwiek zatrudnienia.

Podkreślenia wymaga jednak fakt, że wraz ze zwiększeniem się liczby wyższych uczelni w Polsce, rozszerzeniem oferty edukacyjnej i łatwiejszym dostępem absolwentów szkół średnich do kontynuowania nauki zarówno na studiach zawodowych jak i magisterskich oraz wyższymi

oczekiwaniami i ambicjami młodzieży w porównaniu do poprzednich lat znacznie zwiększyła się liczba studentów uczelni wyższych i absolwentów legitymujących się wykształceniem wyższym.

Na terenie powiatu systematycznie wzrasta liczba osób posiadających wykształcenie wyższe z 202 w 2009 roku do 378 w roku 2014. Tendencja ta będzie się utrzymywała, jednak fakt posiadania wykształcenia wyższego nie gwarantuje bowiem uzyskania pracy, nie chroni też przed jej utratą.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Większość bezrobotnych rejestrujących się w urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy wśród bezrobotnych to osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (odpowiednio 25,2% i 25,3% w ogólnej liczbie zarejestrowanych w końcu grudnia 2014 roku). Obie te populacje stanowiły łącznie 50,5% ogólnej liczby bezrobotnych.

Świadectwem ukończenia szkół policealnych i średnich zawodowych legitymowało się 21,8% ogółu bezrobotnych, średnich ogólnokształcących 14,5%. Pozytywną cechą tej grupy jest to, że wiele osób z takim wykształceniem podejmuje dalszą naukę w systemie dziennym lub zaocznym. Warto jednak podkreślić, że nie zawsze w zawodach, których brakuje na lokalnym rynku pracy, tj. w zawodach deficytowych.

	Ogółem	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze zawodowe	Gimnazjalne i niższe
Miasto Sokołów Podlaski	1121	173	263	166	262	248
Gmina Sokołów Podlaski	276	45	62	32	61	76
Gmina Bielany	137	19	22	15	44	37
Gmina Ceranów	109	9	17	18	36	29
Gmina Jabłonna Lacka	204	26	36	27	59	56
Miasto i Gmina Kosów Lacki	260	27	54	53	59	67
Gmina Repki	211	47	38	26	50	50
Gmina Sabnie	181	13	47	25	58	38
Gmina Sterdyń	172	19	42	23	42	46
Razem Powiat	2662	378	581	385	671	647

Liczba osób bezrobotnych według poziomu wykształcenia, z podziałem na gminy, na koniec grudnia 2014

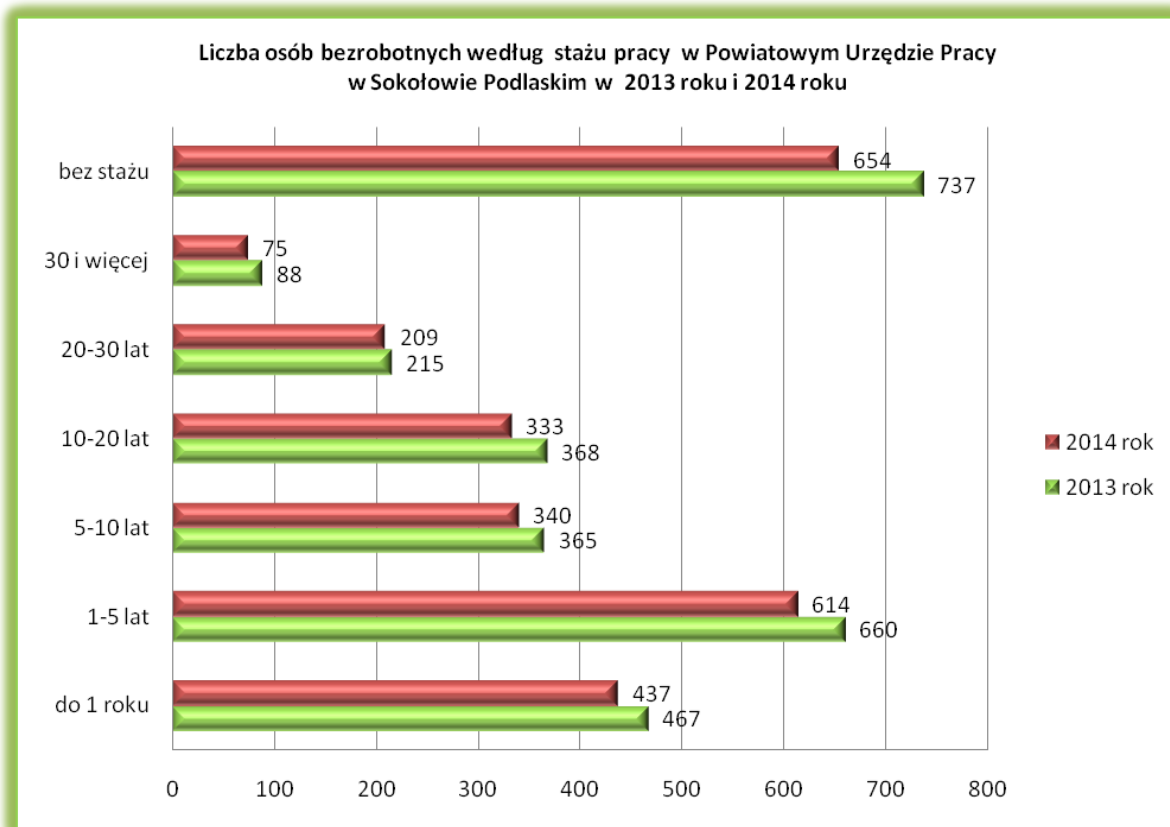
*Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim*

Prawie 26,2% ogółu bezrobotnych (tj. 698 osób) nie posiada kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu (poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem umożliwiającym pracę na danym stanowisku). Do grupy tej zaliczają się osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym i niższym.

Wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych **1 958 osób posiadało zawód** (specjalność), tj. 73,5%. Na czele rankingu zawodów i specjalności bezrobotnych niezmiennie pierwsze miejsce pod względem liczebności zajmują *sprzedawcy* – 232 osoby. Ponadto do zawodów najczęściej reprezentowanych przez bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim należą: *robotnik budowlany, ślusarz, sprzątaczką biurowa*.

2.3. Bezrobotni według stażu pracy

Jednym z najczęstszych wymogów pracodawców przy wyborze kandydatów do pracy jest posiadanie odpowiedniego doświadczenia zawodowego. Dlatego często mniejsze trudności ze znalezieniem pracy mają osoby posiadające staż pracy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

W strukturze osób bezrobotnych na koniec grudnia 2014 roku najliczniejszą kategorię stanowiły osoby bez stażu pracy – **654** bezrobotnych (24,6%), w tym 335 kobiet oraz osoby posiadające staż pracy od 1 roku do 5 lat – **614** osób bezrobotnych (23,1%), w tym 282 kobiety. Ponadto dużą grupę osób stanowili bezrobotni ze stażem pracy do 1 roku – **437** osób (16,4%), w tym 264 kobiety.

Szczególnie trudna sytuacja dotyczy osób starszych, które utraciły pracę po kilkudziesięciu latach pracy w jednym zakładzie. Bezrobotni ze stażem pracy od 20 do 30 lat stanowili 7,8% (209 osób) oraz powyżej 30 lat – **75** osób (2,8%).

	Ogółem	bez stażu	do 1 roku	1-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	20-30 lat	30 lat i więcej
Miasto Sokołów Podlaski	1121	194	170	248	174	154	122	50
Gmina Sokołów Podlaski	276	63	55	71	34	37	12	4
Gmina Bielany	137	38	27	30	13	16	11	2
Gmina Ceranów	109	31	17	21	13	14	7	6
Gmina Jabłonna Lacka	204	68	29	46	24	20	13	4
Miasto i Gmina Kosów Lacki	260	96	29	60	24	32	18	1
Gmina Repki	211	67	40	65	14	15	6	4
Gmina Sabnie	181	43	39	40	25	19	13	2
Gmina Sterdyń	172	54	31	33	19	26	7	2
Razem Powiat	2662	654	437	614	340	333	209	75

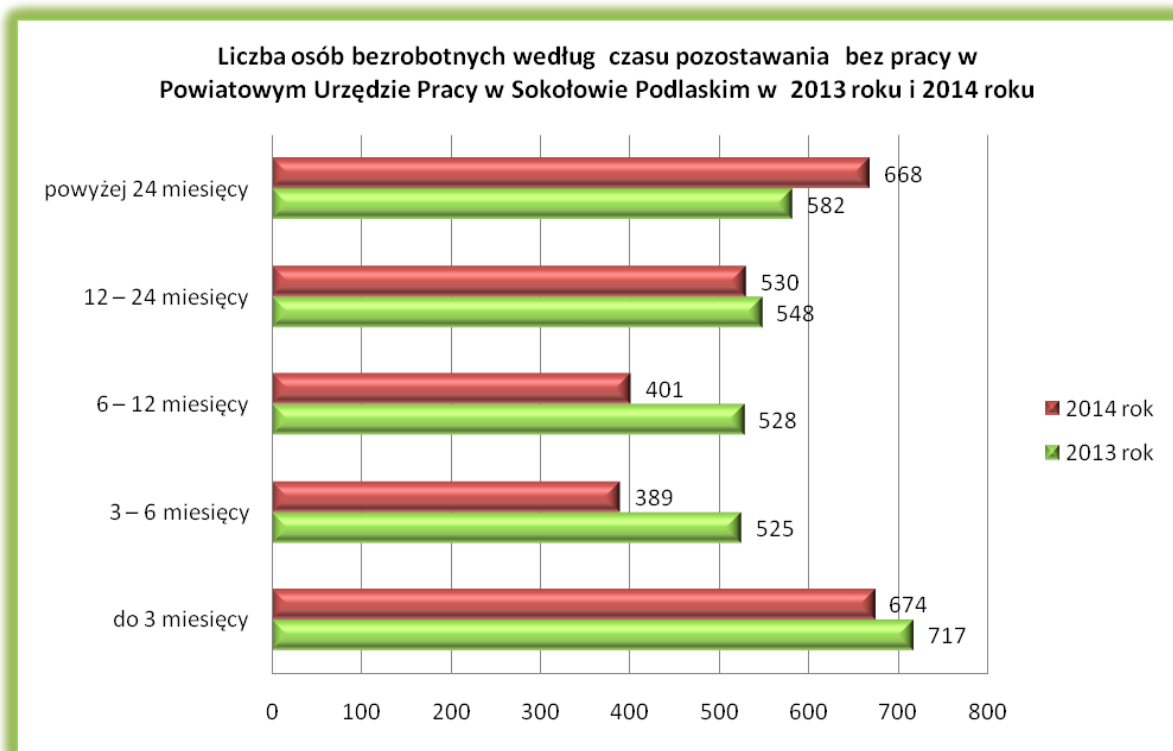
Liczba osób bezrobotnych według stażu pracy, z podziałem na gminy, na koniec grudnia 2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

2.4. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Istotnym czynnikiem określającym sytuację bezrobotnego na rynku pracy jest okres pozostawania bez pracy – im jest on dłuższy tym bardziej maleją szanse na znalezienia pracy. Jeżeli pozostawanie bez pracy trwa dłużej niż rok, mówi się o bezrobociu długotrwałym. Stąd w statystyce bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy istotnym jest określenie poziomu bezrobocia długotrwałego.

Długi okres pozostawania bez pracy utrudnia podejmowanie decyzji związanych z aktywizacją zawodową osób bezrobotnych. Często dezaktualizacja informacji o kwalifikacjach i umiejętnościach zmniejsza szanse na podjęcie zatrudnienia. Również pojawiająca się apatia i zniechęcenie powodują obniżenie poziomu aktywności wśród bezrobotnych i chęć do zmiany swojej sytuacji. Jeśli osoby długotrwale bezrobotne dodatkowo korzystają ze świadczeń opieki społecznej, często skutkuje to przyzwyczajaniem się do sytuacji, w której środki na zabezpieczenie potrzeb życiowych ma zapewnić dana instytucja.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Na przestrzeni lat 2009 – 2014 można zaobserwować niepokojący wzrost liczby bezrobotnych pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy. Odsetek tych ludzi jest wysoki. Na koniec 2014 roku w ewidencji urzędu figurowało **1 603** osoby długotrwale bezrobotne (tj. 60,2% ogółu). Liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy do 3 m-cy w końcu grudnia 2014 roku kształtowała się na poziomie 674 osób, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych wynosił 25,3%. Najwięcej osób długotrwale bezrobotnych zarejestrowanych było z Miasta Sokołów Podlaski oraz Gminy Sokołów Podlaski.

Dla urzędu osoby zagrożone wykluczeniem społecznym są priorytetem we wszystkich podejmowanych działaniach. W aktywizacji tej grupy niebagatelną rolę pełnią subsydiowane formy aktywizacji, którymi wspierani są bezrobotni, a także pracodawcy tworzący miejsca pracy dla osób skierowanych przez urząd. Dzięki nawet czasowemu zatrudnieniu bezrobotni mają możliwość samodzielnego uzyskiwania dochodu, co z pewnością przyczynia się do zapobiegania wykluczeniu społecznemu. Pomoc tym osobom również wymaga wielu działań, w szczególności tych, które oddziałują na postawy w procesie poszukiwania zatrudnienia.

	Ogółem	do 1 m-ca	do 3 m-cy	od 3-6 m-cy	od 6-12 m-cy	od 12-24 m-cy	pow. 24 m-cy
Miasto Sokołów Podlaski	1112	87	183	181	168	217	276
Gmina Sokołów Podlaski	276	25	40	35	42	55	79
Gmina Bielany	137	11	25	19	25	28	29
Gmina Ceranów	109	7	24	17	16	18	27
Gmina Jabłonna Lacka	204	23	45	20	34	38	44
Miasto i Gmina Kosów Lacki	260	21	37	38	37	64	63
Gmina Repki	211	14	33	33	23	46	62
Gmina Sabnie	181	13	40	26	20	31	51
Gmina Sterdyń	172	12	34	20	36	33	37
Razem Powiat	2662	213	461	389	401	530	668

**Liczba osób bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy,
z podziałem na gminy, na koniec grudnia 2014**

*Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy
w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim*

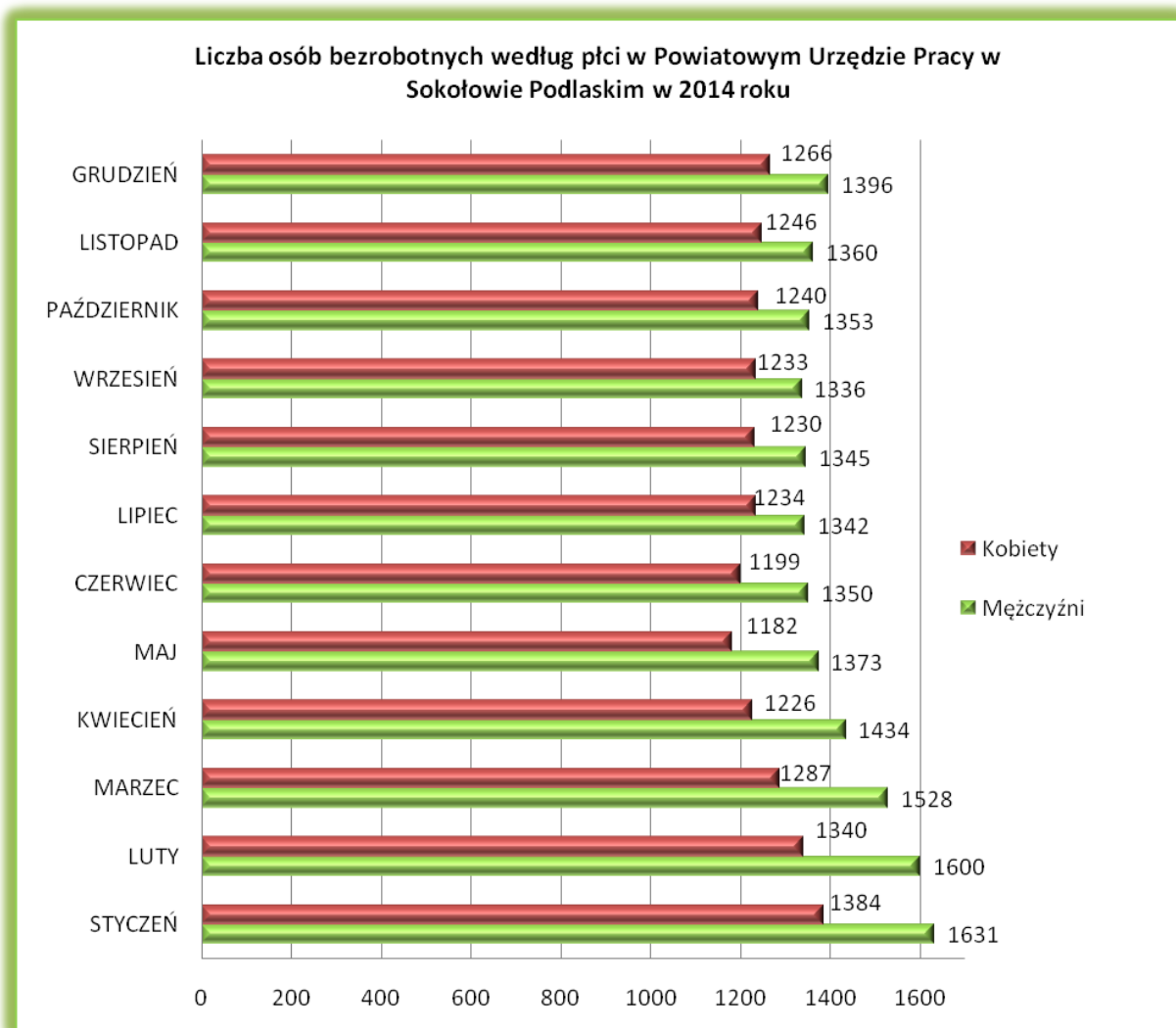
Wśród osób długotrwale bezrobotnych przeważają kobiety, które – podobnie jak w skali ogólnokrajowej – są bardziej narażone na dezaktywizację zawodową, spowodowaną koniecznością wypełniania obowiązków rodzinnych i mniejszą liczbą ofert pracy dla kobiet.

Warto zwrócić uwagę, iż udział długotrwale bezrobotnych rośnie z ich wiekiem. Najbardziej narażone na długotrwale pozostawanie bez pracy są osoby starsze, co potwierdzają dane statystyczne. Najwyższy udział pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych występuje wśród bezrobotnych w wieku 25 – 34 lata, gdzie w końcu 2014 roku wyniósł 14,7%.

Najmniejsze szanse na rynku pracy mają również osoby legitymujące się najniższym poziomem wykształcenia i także te osoby najdłużej oczekują na podjęcie zatrudnienia. Wraz z podnoszeniem się poziomu wykształcenia odnotowuje się zmniejszenie odsetka osób długotrwale bezrobotnych – wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej wyniósł on 12,5%, natomiast wśród osób legitymujących się dyplomami wyższych uczelni – 6,1%. Wyjątek stanowią osoby z wykształceniem ogólnokształcącym – w grupie tej odnotowano wskaźnik 5,4% ogółu bezrobotnych.

2.5. Bezrobotne kobiety

Bezrobocie kobiet to jeden z wielu kluczowych problemów lokalnego rynku pracy. Wśród jego przyczyn można wymienić brak odpowiednich kwalifikacji oraz przerwę w zatrudnieniu spowodowaną wychowaniem dzieci, co niesie za sobą wydłużającą się bezczynność zawodową i w znacznym stopniu zmniejsza szanse na ponowną aktywizację zawodową.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Na koniec 2014 roku kobiety stanowiły **47,5%** ogółu bezrobotnych (tj. **1 266 osób**). Wśród bezrobotnych kobiet:

- **90,6%** nie posiadało prawa do zasiłku;
- **55,1%** zamieszkiwało na wsi;
- **26,5%** dotychczas nie pracowało.

Do kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy należy zaliczyć kobiety:

- do 25 roku życia – 322 kobiety (25,4% ogółu bezrobotnych kobiet);

- *długotrwale bezrobotne* – 803 kobiety (63,4% ogółu bezrobotnych kobiet);
- *które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka* – 329 kobiet (26% ogółu bezrobotnych kobiet);
- *powyżej 50 roku życia* – 191 kobiet (15,1% ogółu bezrobotnych kobiet);
- *bez kwalifikacji zawodowych* – 351 kobiet (27,7% ogółu bezrobotnych kobiet);
- *bez doświadczenia zawodowego* – 463 kobiety (36,6% ogółu bezrobotnych kobiet);
- *bez wykształcenia średniego* – 467 kobiet (36,9% ogółu bezrobotnych kobiet);
- *samotnie wychowujące, co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia* – 154 kobiety (12,2% ogółu bezrobotnych kobiet);
- *niepełnosprawne* – 63 kobiety (5% ogółu bezrobotnych kobiet).

W roku 2014 pracę podjęło **746** kobiet. Stanowiły one 44,6% ogółu bezrobotnych, którzy podjęli pracę w tym okresie.

Oferta zatrudnienia skierowana do kobiet była zdecydowanie mniej atrakcyjna niż w przypadku mężczyzn. Właściwie handel jest jedynym obszarem, gdzie powstaje wiele stanowisk pracy dla kobiet. W trudnej sytuacji są kobiety, które nie posiadają kwalifikacji zawodowych z uwagi na fakt, że w naszym regionie nie ma zlokalizowanych dużych zakładów produkcyjnych, które mogłyby zatrudniać kobiety przy prostych pracach.

Również kobiety wykształcone, posiadające kompetencje zawodowe do wykonywania wielu zawodów mają problem ze znalezieniem pracy. Objęte są one aktywizacją zawodową, w wyniku której najczęściej znajdują pracę w subsydiowanych formach zatrudnienia, których organizatorami są jednostki samorządu terytorialnego.

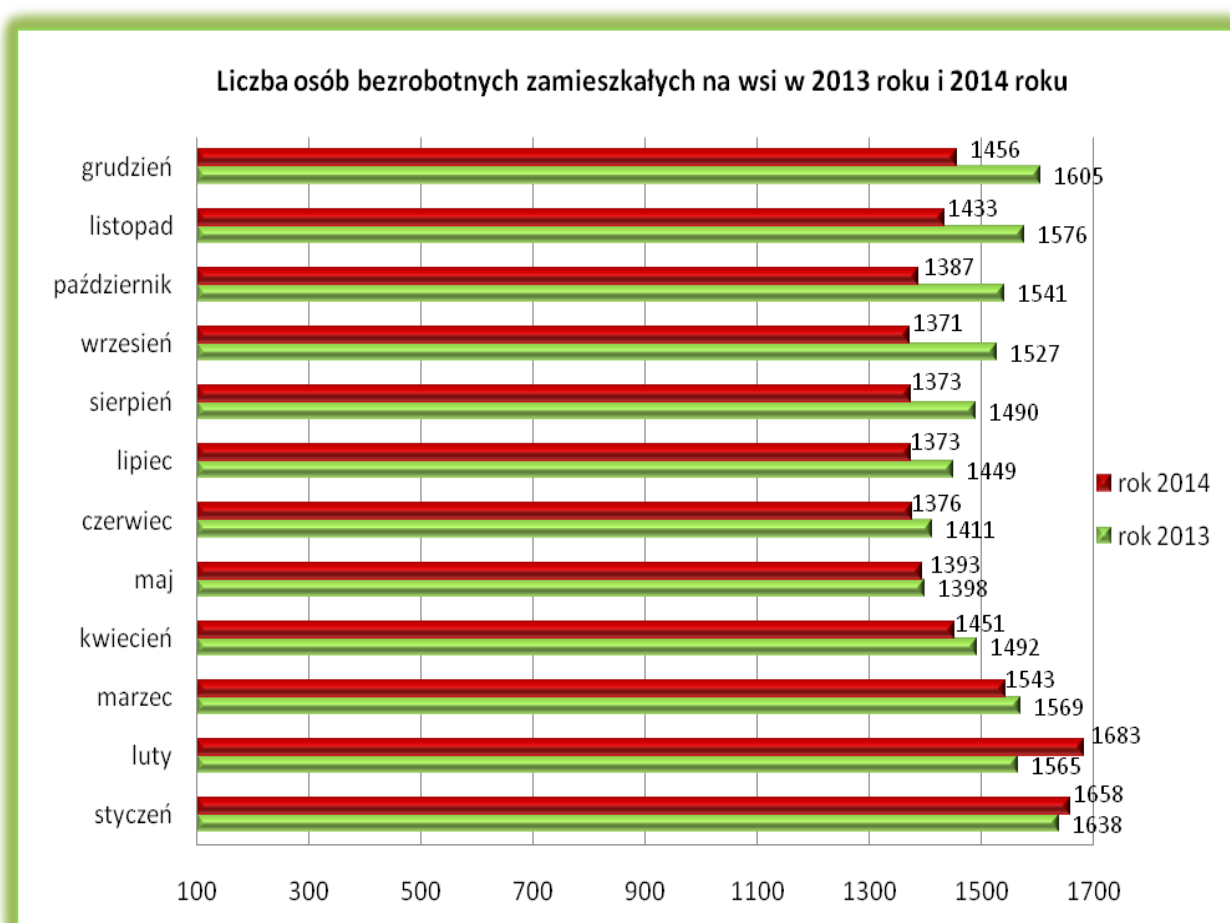
Obserwujemy również trudności z powrotem na rynek pracy kobiet po okresie długotrwałej bierności zawodowej spowodowanej urlopami macierzyńskimi i wychowawczymi. Jeśli taka sytuacja trwała wiele lat, najczęściej pracę rozpoczyna się od sporządzenia bilansu kompetencji i oczekiwań, a następnie sporządzenia planu działań uwzględniającego uczestnictwo w szkoleniu z zakresu aktywnego poszukiwania pracy.

2.6. Bezrobotni zamieszkali na wsi

Ze względu na przewagę terenów wiejskich w powiecie sokołowskim, struktura lokalnego bezrobocia charakteryzuje się dominacją osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Mieszkańcy wsi są grupą szczególnie zagrożoną bezrobociem, oprócz bezrobocia rejestrowanego, występuje na tych terenach również bezrobocie ukryte, które wynika z faktu, iż część ludności wiejskiej nie jest uprawniona do uzyskania statusu osoby bezrobotnej, ponieważ posiada gospodarstwo rolne o powierzchni większej niż przewidują przepisy prawne.

Liczba bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich na koniec grudnia 2014 roku w stosunku do roku ubiegłego zmniejszyła się o 149 osób i wyniosła **1 456 osób** (w tym 698 kobiet) – **54,7%** ogółu zarejestrowanych. W tej grupie 91,5% osób nie posiadało prawa do zasiłku tj. 1 332 osoby.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Podkreślenia wymaga fakt, że liczebność bezrobotnych zamieszkałych na wsi wykazywała tendencję spadkową od miesiąca kwietnia do miesiąca sierpnia. Przyczyną zaistniałego zjawiska był wzrost zapotrzebowania na pracowników posiadających zawody rolnicze i inne związane z wykonywaniem pracy w rozpoczynającym się sezonie wiosenno - letnim w rolnictwie, budownictwie i innych.

Niski poziom kwalifikacji mieszkańców wsi jest istotnym czynnikiem determinującym wysokie bezrobocie. Wynika ono z przeciętnie gorszego dostępu do edukacji na obszarach wiejskich, natomiast trudna sytuacja dochodowa rodzin wiejskich ogranicza możliwości kształcenia młodzieży wiejskiej w dużych ośrodkach oddalonych od miejsca zamieszkania. Bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich z wykształceniem poniżej średniego było więcej niż w mieście, natomiast udział bezrobotnych mieszkańców wsi z wykształceniem wyższym utrzymuje się na tym samym poziomie co w mieście.

2.7. Bezrobotni z prawem do zasiłku

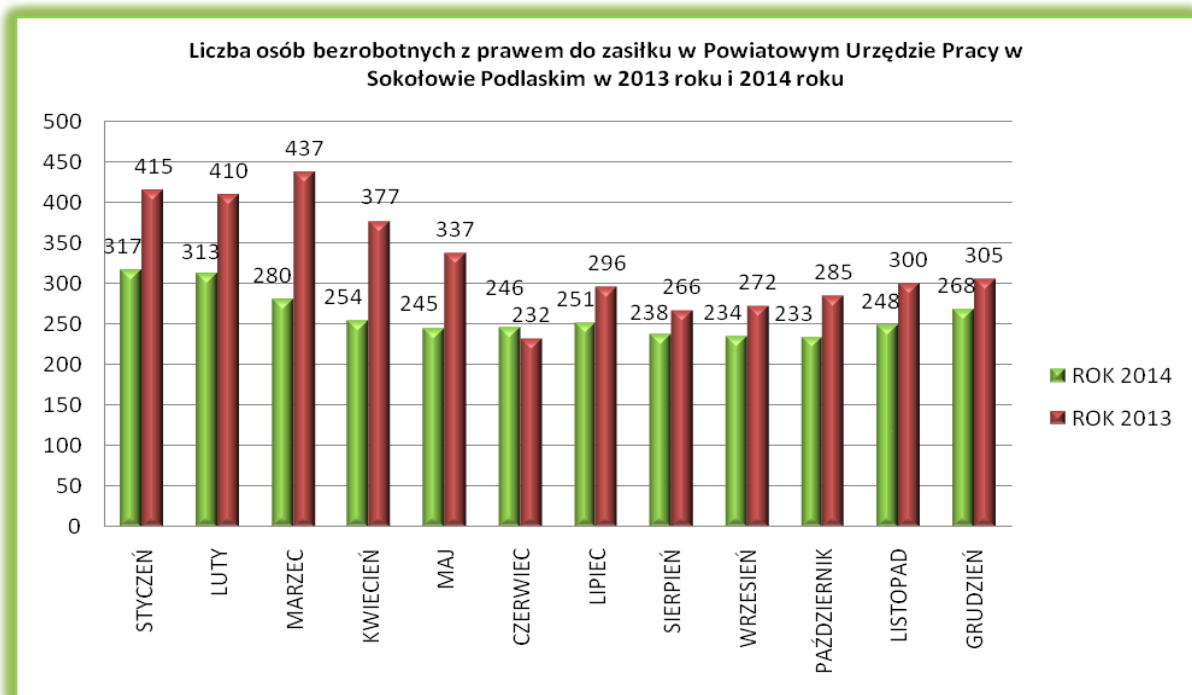
Dużym problemem sokołowskiego rynku pracy jest mała liczba bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku. Wśród zarejestrowanych osób w latach 2009 – 2014 niewielki odsetek stanowiły osoby z prawem do zasiłku. Aby uzyskać prawo do zasiłku należało w ostatnich 18 miesiącach udokumentować zatrudnienie przez okres minimalnie 365 dni. W omawianym okresie liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku wahała się w granicach od 237 do 360 osób, a na koniec 2014 r. wyniosła tylko 268 osób, tj. 10% ogółu zarejestrowanych.

		Struktura osób bezrobotnych z prawem do zasiłku na dzień 31 grudnia					
		2009	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba bezrobotnych		2046	2360	2518	2780	2900	2662
bezrobotni z prawem do zasiłku	liczbowo	237	271	347	360	305	268
	%	11,6%	11,5%	13,8%	13%	10,5%	10,%

Liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w latach 2009 - 2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

W porównaniu do grudnia 2013 roku liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku zmniejszyła się o 37 osób.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

Jest to spowodowane, podejmowaniem krótkotrwałego zatrudnienia na podstawie umów cywilno-prawnych bez odprowadzania, wymaganych przez ustawę o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, należnych składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy.

W powiecie sokołowskim zasiłek jest wypłacany przez okres 6 miesięcy, ponieważ stopa bezrobocia na naszym terenie w dniu 30 czerwca poprzedniego roku nie przekroczyła 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju. Zasiłek przez okres 12 miesięcy, zgodnie z ustawą, pobierają bezrobotni powyżej 50 roku życia, którzy spełniają jednocześnie warunki do nabycia prawa do zasiłku i posiadają co najmniej 20-letni staż pracy.

2.8. Bezrobotni niepełnosprawni

Wśród osób rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy odrębną grupę stanowią osoby niepełnosprawne. Niepełnosprawni bezrobotni to osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, które nie posiadają przyznanego świadczenia z tytułu stopnia niepełnosprawności i nie pozostają w zatrudnieniu oraz nie uzyskują innych dochodów podlegających opodatkowaniu w wysokości co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia,

W okresie 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim zarejestrowało się ogółem 138 bezrobotnych niepełnosprawnych. Na koniec grudnia w rejestrze osób niepełnosprawnych pozostało 124 osoby, w tym:

- 1 osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności;
- 33 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- 90 osób z lekkim stopniem niepełnosprawności.

Wśród niepełnosprawnych bezrobotnych zarejestrowanych na koniec grudnia 2014 roku najliczniejszą grupę stanowiły:

- osoby z wykształceniem zawodowym zasadniczym jak i podstawowym – 37 osób;
- osoby poprzednio pracujące – 102 osoby;
- osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy – 64 osoby.

2.9. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Dokonując charakterystyki osób bezrobotnych pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim należy zwrócić uwagę na **osoby pozostające w szczególnej sytuacji na rynku pracy**. Grupa ta została określona w art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015, poz. 149.) i należą do niej następujące kategorie osób:

- bezrobotni do 30 roku życia;
- bezrobotni długotrwale;
- bezrobotni powyżej 50 roku życia;
- bezrobotni korzystające ze świadczeń pomocy społecznej;

- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia;
- bezrobotni niepełnosprawni.

Według stanu na koniec grudnia 2014 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne – 60,2% ogółu zarejestrowanych (1 603 osoby). W grupie tej dominowały kobiety, które stanowiły 50,1% tej kategorii.

Następną grupę stanowiły osoby bez wykształcenia średniego, których udział wynosił 49,5% ogółu bezrobotnych (1 318 osób). W grupie tej przeważali mężczyźni i stanowili 64,6% ogółu.

Stosunkowo liczną grupą były osoby bez doświadczenia zawodowego. W końcu grudnia 2014 roku udział tych osób w ogólnej liczbie zarejestrowanych kształtował się na poziomie 32,8% (874 osoby). Niepokoi również fakt, iż znaczną grupę bezrobotnych stanowiły osoby do 25 roku życia – 25,3% oraz osoby powyżej 50 roku życia – 21,3% ogółu.

Na koniec grudnia 2014 roku – 26,2% osób bezrobotnych (698 osób) zaliczanych było do grupy bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych.

Wśród ogółu bezrobotnych w ewidencji pozostawało 12,3% kobiet (329 osób), które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka.

Kolejną grupą były osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, które stanowiły 6,6% ogółu bezrobotnych (177 osób). Zdecydowaną większość w grupie stanowiły kobiety, tj. 87% (154 osoby).

Osoby niepełnosprawne stanowiły 4,6% ogółu bezrobotnych (124 osoby).

Najmniej liczną grupą osób pozostających w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowiły osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia – 1,7% (46 osób), w tym tylko 1 kobieta.

Rok	Bezrobotni ogółem	BEZROBOTNI W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI								
		Do 25 roku życia	Długotrwale bezrobotni	Powyżej 50 roku życia	Bez kwalifikacji zawodowych	Bez doświadczenia zawodowego	Bez wykształcenia średniego	Samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko	Po odbyciu kary pozbawienia wolności	Niepełnosprawni
2014	2662	674 (25,3)	1603 (60,2)	566 (21,3)	698 (26,2)	874 (32,8)	1318 (49,5)	177 (6,6%)	46 (1,7%)	124 (4,7%)
2013	2900	797 (27,5)	1569 (54,1)	558 (19,2)	721 (24,9)	959 (33%)	1440 (49,6)	189 (6,5%)	47 (1,6%)	133 (4,6%)

Liczba osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2013 - 2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 1 do sprawozdania MPlPS – 01 o rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim

III. USŁUGI RYNKU PRACY

Podstawowymi usługami rynku pracy świadczonymi przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim są:

- 1) pośrednictwo pracy;
- 2) usługi EURES;
- 3) poradnictwo zawodowe;
- 4) organizacja szkoleń.

1. Pośrednictwo pracy

Do głównych zadań pośrednictwa pracy należy pomoc bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pomoc pracodawcom w pozyskaniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach.

Do pozostałych działań pośrednictwa pracy należy:

- pozyskiwanie i upowszechnianie ofert pracy;
- inicjowanie spotkań bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami;;
- współdziałanie z innymi powiatowymi urzędami pracy w zakresie wymiany informacji o możliwościach uzyskania zatrudnienia.

W roku 2014 Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim pozyskał **911 ofert pracy** zawierających **1 572 miejsca pracy**, z czego 755 to miejsca pracy subsydiowane. W roku poprzednim zgłoszono 630 ofert pracy na 1 025 miejsc. Z wszystkich wolnych miejsc pracy zgłoszonych w 2014 roku tylko 84 przeznaczonych było dla osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności.

Pracodawcy najczęściej poszukiwali pracowników na następujące stanowiska:

- pracownicy biurowi – 187 miejsc pracy;
- robotnik gospodarczy – 159 miejsc pracy;
- rzeźnicy – 120 miejsc pracy;
- sprzedawcy – 117 miejsc pracy;
- pracownicy budowlani – 98 miejsc pracy;
- pracownicy ochrony – 42 miejsca pracy;
- konserwatorzy urządzeń wodnych – 41 miejsc pracy;
- magazynierzy – 41 miejsc pracy.

Ze zgłoszonych **1 572** wolnych miejsc pracy w roku 2014 zagospodarowano **1 329**.

W analizowanym okresie pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta indywidualnego łącznie przedstawili **4 628** propozycji pracy oraz **938** ofert stażu. W wyniku przedstawienia ofert lub wydania skierowania pracę podjęło **1 370** osób. Ponadto udzielono **6 102** informacji ogólnych o ofertach pracy i sytuacji na rynku pracy.

W 2014 roku pośrednicy pełniący funkcję doradcy klienta instytucjonalnego odbyli **372 wizyty u pracodawców**, w wyniku których pozyskali 55 miejsc pracy. Ponadto pozyskali do współpracy **153 nowych pracodawców**.

Dążąc do usprawnienia obsługi klientów oraz spełniając oczekiwania pracodawców w zakresie sposobu realizacji ofert pracy pośrednicy pracy organizowali na terenie Urzędu **giełdy pracy**, czyli bezpośrednie spotkanie pracodawców z kandydatami do pracy, dobranymi przez pośredników i spełniającymi wymagania pracodawców. Taka bezpośrednia forma kontaktu jest atrakcyjna zarówno dla kandydatów do pracy oraz pracodawców, którzy mają okazję bezpośrednio przedstawić swoją ofertę wielu kandydatom jednocześnie.

W 2014 roku pośrednicy pracy zainicjowali **12 spotkań** osób bezrobotnych z pracodawcami w ramach giełd pracy, w których uczestniczyło łącznie **231 osób bezrobotnych**. W wyniku zorganizowanych giełd pracy zatrudnionych lub zakwalifikowanych do dalszych etapów rekrutacji zostało **26 osób**.

W ramach współpracy z urzędami pracy Powiatowy Urząd w Sokołowie Podlaskim przekazuje oferty pracy do upowszechnienia wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w innych urzędach oraz otrzymuje oferty pracy z innych urzędów pracy do upowszechnienia wśród naszych klientów.

W okresie od stycznia do grudnia 2014 r. do Urzędu wpłynęło 227 ofert pracy z innych urzędów pracy na 718 wolnych miejsc pracy.

2. Usługi EURES

Oprócz ofert krajowych w Powiatowym Urzędzie Pracy dostępne są również oferty z sieci EURES (z krajów Europejskiego Obszaru Gospodarczego).

Zadaniem sieci EURES jest współpraca publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy, wspierająca mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym. Oferty pracy są dostępne poprzez stronę internetową: www.eures.praca.gov.pl, jak również można skorzystać z pomocy pracownika w siedzibie Powiatowego Urzędu Pracy.

Usługi EURES są ogólnodostępne, bezpłatne i skierowane do osób poszukujących pracy, zainteresowanych wyjazdem do innego kraju, w celu podjęcia pracy oraz do pracodawców, którzy chcą prowadzić rekrutację pracowników z zagranicy.

W 2014 roku w ramach promocji działań Urzędu w obszarze EURES upowszechniano informacje dotyczące usług świadczonych przez sieć EURES. Na tablicach informacyjnych umieszczano podstawowe informacje dotyczące europejskiego pośrednictwa pracy oraz adresy stron internetowych zawierających informacje o pośrednictwie EURES. Udostępniano także materiały reklamowe promujące usługi EURES: plakaty, broszury informacyjne.

Bezrobotni naszego powiatu mają również dostęp do komputera z Internetem, umożliwiającą dostęp do portalu EURES.

W ramach Sieci Europejskich Ofert Pracy pośrednik pracy realizujący zadania EURES udzielił osobom bezrobotnym i poszukującym pracy **1 847 informacji ogólnych** na temat:

- warunków życia i pracy oraz sytuacji na rynkach pracy na terytorium Unii Europejskiej (UE) i państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG);
- dostępnych zagranicznych ofert pracy i możliwościach zatrudnienia;

- możliwości zatrudnienia przez pracodawców z kraju bezrobotnych lub poszukujących pracy z państw UE/EOG.

Ponadto realizowano **663** oferty pracy na **3 281** stanowisk. Najwięcej zagranicznych miejsc pracy pochodziło z Wielkiej Brytanii (603), Niemiec (971), Francja (427), Norwegii (159) czy Czech (297).

Największą liczbę ofert pracy zgłoszono w zawodach:

- pracownicy branży hotelarsko gastronomicznej – ponad 390 stanowisk;
- opiekunowie i pielęgniarze – 363 stanowisk;
- krawcy/szwaczki – 248 stanowisk;
- kierowcy – 196 stanowisk;
- pracownicy zbioru – 175 stanowisk;
- sprzedawcy – 146 stanowisk;
- spawacze (różne specjalności) – 119 stanowisk;
- pracownicy branży mięsnej – 103 stanowiska.

Na bieżąco przekazywane były również oferty pracy do ośrodków pomocy społecznej oraz innych instytucji celem rozpowszechnienia wśród osób zainteresowanych podjęciem pracy za granicą.

✓ **Oświadczenia o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom**

Warunkiem tej formy zatrudnienia jest otrzymanie przez cudzoziemca oświadczenia polskiego pracodawcy o zamiarze powierzenia wykonywania pracy, które powinno być zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę pracodawcy. W 2014 roku przyjęto **69** tego typu oświadczeń.

3. Poradnictwo zawodowe

W przypadku braku możliwości zapewnienia osobom bezrobotnym i poszukującym pracy odpowiedniego zatrudnienia Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim świadczył usługę poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej.

W związku z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dniem 27 maja 2014 roku usługi poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz usługę pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy połączono w jedną usługę poradnictwa zawodowego.

Głównym zadaniem poradnictwa zawodowego jest pomoc bezrobotnym i poszukującym pracy w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca zatrudnienia, pomoc w planowaniu kariery zawodowej a także przygotowanie do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy.

Poradnictwo zawodowe w 2014 roku prowadzone było w formie grupowej i indywidualnej.

Poradnictwo indywidualne realizowane jest w oparciu o indywidualne rozmowy z doradcą, podczas których analizie poddawane są własne umiejętności, predyspozycje, możliwości, jak również

ograniczenia. Ważnym elementem tych spotkań jest też planowanie przyszłych działań dotyczących ścieżki kształcenia, możliwości przekwalifikowania czy poszukiwania pracy.

Podstawową metodą stosowaną w poradnictwie jest indywidualna rozmowa doradczą, polegająca na udzieleniu pomocy klientowi, który znalazł się w trudnej sytuacji, w której traci orientację i nie potrafi sam poradzić sobie z jej rozwiązaniem.

Poradnictwem indywidualnym w 2014 roku objęto **389** osób, w tym **249** kobiet (w 2013 roku – **565 osób**). Osoby te wykazywały się różną motywacją do powrotu do aktywności zawodowej. Od doradcy zawodowego oczekiwali: praktycznych i konkretnych wskazówek dotyczących szybkiego podjęcia zatrudnienia, przekwalifikowania lub uzupełnienia kwalifikacji zawodowych, jak również korekty albo zredagowania dokumentów aplikacyjnych.

Poradnictwo grupowe to grupowe zajęcia z doradcą zawodowym, gdzie doradca zawodowy pomaga grupom bezrobotnych i poszukujących pracy w dokonaniu samooceny oraz w rozwijaniu umiejętności podejmowania decyzji związanych z planowaniem swojej kariery zawodowej.

Człowiek, jako istota społeczna, potrzebuje poczucia przynależności do określonych grup i tylko w dobrze funkcjonujących społecznościach ma możliwość pełnego rozwoju swoich możliwości i zdolności. Fakt ten odgrywa ważną rolę szczególnie tam, gdzie mamy do czynienia ze skomplikowanymi procesami uczenia się i uzyskiwania większej efektywności działania. Bez pomocy grupy pojedynczy człowiek nie jest w stanie ani zaspokoić wielu potrzeb ani rozwiązać decydujących problemów. Naturalne jest zatem, że ta forma współżycia ludzi stanowi skuteczną metodę pomocy jednostkom w różnorodnych problemach. Grupa daje poczucie bezpieczeństwa, więzi, wspólnego losu, normalności. Poprzez grupę uzyskujemy wiedzę na temat swojego funkcjonowania w sytuacjach społecznych. Podstawową zasadą metody grupowej jest fakt, że wymiana sugestii i doświadczeń, porównywanie i ścieranie się idei i postaw, stymulacja do eksperymentowania i zmiany, wynikające z wzajemnego wsparcia i poczucia identyfikacji członków grupy, stwarza warunki i środki dla osiągnięcia celów.

W ramach **poradnictwa grupowego** w 2014 roku zorganizowano **51** spotkań, w których uczestniczyło **506** osób bezrobotnych, w tym **322** kobiety (na przestrzeni 2013 roku 412 osób uczestniczyło w 40 spotkaniach). Spotkania miały na celu poznanie przez uczestników: posiadanych predyspozycji zawodowych, uświadomienie posiadanych umiejętności, poznanie metod poszukiwania pracy, jak również poznanie różnorodności zawodowej co może ułatwić podjęcie decyzji o kierunku kariery zawodowej.

Doradcy zawodowi dodatkowo przeprowadzili w ramach porad grupowych **zajęcia aktywizacyjne** polegające na przygotowaniu uczestników zajęć do samodzielnego poruszania się po rynku pracy i przejęcia inicjatywy w poszukiwaniu i podejmowaniu zatrudnienia.

Zajęcia z poradnictwa zawodowego odbywały się również w ramach projektów finansowanych ze środków EFS takich jak: „Ku przyszłości” i „Lepsze jutro”. Wszyscy beneficjenci byli objęci poradnictwem zawodowym, a w zależności od rodzaju przyznanego wsparcia, zależna była forma usług doradczych.

W poradach grupowych uczestniczyli przede wszystkim bezrobotni:

- do 25 roku życia – 342 osoby;
- zamieszkali na wsi – 321 osób;

- zarejestrowani jako bezrobotni do 6 miesięcy – 322 osoby.

Urząd w ramach zadań wykonywanych przez doradcę zawodowego świadczył również usługi w zakresie udostępniania **informacji zawodowej**, która wspomaga proces podejmowania decyzji zawodowej, a także umożliwia klientom dokładniejszą orientację na rynku pracy.

W 2014 roku z usługi w postaci **indywidualnej informacji zawodowej** skorzystało **255 osób** (w 2013 roku – 204 osoby). W „Spotkaniach informacyjnych” w formie grupowej udział wzięło **1 601 osób** (96 grup), w tym 709 kobiet.

Informacja była także organizowana dla osób chcących założyć własną działalność gospodarczą. Odbyło się 10 spotkań „Mój cel – własna firma. Poradnictwo zawodowe w ramach projektu „Ku przyszłości”, w których wzięło udział **55 osób**. A także 35 spotkań indywidualnych p.n.: „Spotkanie informacyjne dla osób bezrobotnych mających podjąć zatrudnienie w ramach doposażenia stanowiska pracy – projekt „Ku przyszłości”.

W ramach współpracy ze szkołami w 2014 roku doradca zawodowy uczestniczył w **2 spotkaniach z młodzieżą szkolną**, najczęściej z ostatnich klas szkoły średniej. Tematyka spotkań dotyczyła m.in.:

- informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy i zawodach deficytowych;
- możliwości dalszego kształcenia w wyuczonym zawodzie;
- przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej i metodach poszukiwania pracy;
- usługach urzędu pracy i dokumentacji niezbędnej do zarejestrowania.

Instrumentem wspomagającym pracę pośredników pracy i doradców zawodowych jest **Indywidualny Plan Działania**, w ramach którego osoby bezrobotne we współpracy z pracownikami określają własny cel zawodowy oraz planują działania do samodzielnej realizacji, które umożliwiają im osiągnięcie założonego celu. Uzupelnieniem tych działań są działania realizowane przez pracowników, mające na celu identyfikację potencjału zawodowego, pomoc w podnoszeniu kwalifikacji i nabywaniu umiejętności poruszania się po rynku pracy.

Do końca 2014 roku pracownicy przygotowali, a także realizowali, **3 777 Indywidualnych Planów Działania**.

4. Organizacja szkoleń

Szkolenia organizowane są w ramach podstawowych usług Powiatowego Urzędu Pracy i skierowane są do osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy.

Szkolenia mają na celu ułatwienie zdobycia nowych kwalifikacji, poszerzenie już posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz nabycie kwalifikacji ułatwiających aktywne poruszanie się po rynku pracy osobom zarejestrowanym.

Szkolenia realizowane są w formie indywidualnej lub grupowej.

Szkolenia aby były skuteczne, powinny być zindywidualizowane, dostosowane do potrzeb tych, do których są skierowane. Odpowiedzią na te potrzeby jest wykaz potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych, na podstawie m.in. wspomnianego wykazu zostaje opracowany plan szkoleń grupowych.

W okresie **od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r.** z usług szkoleniowych skorzystało **75 osób**, w tym w ramach **szkoleń indywidualnych – 52 osoby**, a w ramach **szkoleń grupowych – 10 osób**.

Szkolenia finansowane były w ramach środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Środki wydatkowane na powyższy cel wyniosły **129 800,00 zł**, w tym:

1. w ramach Funduszu Pracy tzw. Algorytm – **84 000,00 zł**;
2. w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego: **34 950,00 zł**;
3. W ramach programu dla osób bezrobotnych do 25 roku życia – **45 800,00 zł**.

Wśród przeszkolonych osób:

- kobiety stanowiły 19% (tj. 14 osób);
- osoby zamieszkujące tereny wiejskie stanowiły 55% (tj. 40 osób);
- długotrwale bezrobotni 45% (tj. 33 osoby);
- osoby do 25 roku życia stanowiły 48% (tj. 35 osób);
- osoby powyżej 50 roku życia stanowiły 40% ogółu przeszkolonych (tj. 3 osoby).

W omawianym okresie efektywność wszystkich szkoleń wyniosła **60%**. Badając efektywność szkoleń, która określana jest poprzez liczbę osób podejmujących zatrudnienie w okresie 3 miesięcy od ukończenia szkolenia, można wywnioskować, że na koniec 2014 r. co 5 osoba kończąca szkolenie grupowe uzyskała zatrudnienie. Efektywność może wzrosnąć, ponieważ nie wszystkie osoby biorące udział w szkoleniach zgłosiły fakt podjęcia pracy na dzień sporządzania informacji.

Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła rozwiązanie, które pozwala na sfinansowanie dla osoby młodej do 30 roku życia wybranego przez nią kursu dokształcającego. To tzw. **bon szkoleniowy**. Stanowi on gwarancję, że osoba bezrobotna zostanie skierowana na wskazane przez nią szkolenie oraz że powiatowy urząd pracy opłaci koszty, które zostaną w związku z nim poniesione. Wysokość kosztów szkolenia, które mogą być pokryte przez urząd pracy nie może przekroczyć kwoty przeciętnego wynagrodzenia, obowiązującego w dniu przyznania bonu (obecnie jest to ok. 3 800,00 zł). Wsparcie finansowe w ramach bonu szkoleniowego może być przeznaczona na koszty samego szkolenia, ale także na niezbędne badania lekarskie lub psychologiczne. Ponadto można z niej sfinansować należności za przejazdy na szkolenia oraz za zakwaterowanie.

Bezrobotny może się ubiegać o przyznanie wsparcia nawet na dwa odrębne kursy. Aby uzyskać bon, musi złożyć wniosek do starosty (powiatowego urzędu pracy) o jego przyznanie. Pośredniak określi też termin ważności bonu. Zarówno przyznanie, jak i jego realizacja będą wpisane do tzw. indywidualnego planu działania określonego dla danego bezrobotnego. Uzyskanie bonu będzie zależało także od uprawdopodobnienia przez bezrobotnego, że po odbyciu kształcenia podejmie on zatrudnienie, inną pracę zarobkową albo działalność gospodarczą.

W czasie obowiązywania nowego przepisu, w okresie od 27.05.2014 r. do 31.12.2014 r., bony szkoleniowe otrzymało **13 osób**.

IV. INSTRUMENTY RYNKU PRACY

Największa od 10 lat reforma urzędów pracy wynikająca z nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła nowe mechanizmy i poszerzyła ofertę dostępną zarówno dla osób bezrobotnych, jak i pracodawców.

1. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy utrzymuje tę formę wsparcia, a co się z tym wiąże, maksymalną wysokość środków finansowych, jakie urząd pracy może przyznać na pracę „na własny rachunek”. Jest to kwota, która nie może przekroczyć 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia. Pomoc udzielana jest bezzwrotnie chyba, że zostaną naruszone warunki umowy regulujące prawa i obowiązki stron po przyznaniu jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

O środki może ubiegać się każda osoba bezrobotna zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim. Ograniczenia podmiotowe mogą dotyczyć środków przyznawanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Pracy przyznawanych z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej dla określonych kategorii osób. Wymogi formalne, co do składanego wniosku, najważniejsze elementy umowy oraz formy zabezpieczenia regulują przepisy szczegółowe określone w rozporządzeniu¹. Najważniejszym obowiązkiem bezrobotnego jest prowadzenie działalności gospodarczej przez minimum 12 m-cy. Okres ten daje szansę na okrzepnięcie działalności poprzez uzyskanie środków na „rozruch” działalności. Jednocześnie umowa z zawartym w niej zobowiązaniem do zwrotu środków w przypadku nie spełnienia między innymi ww. obowiązku, też dopinguje bezrobotnego do nie rezygnowania z jej prowadzenia przy pierwszych niepowodzeniach.

W 2014 roku wsparcie w postaci przyznania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało **69 osób bezrobotnych** (w 2013 roku – 81 osób). W ramach otrzymanych środków bezrobotni najliczniej podejmowali działalności z zakresu:

- 1) usługi różne – **40 dofinansowań**, w tym na:
 - naprawa i konserwacja pojazdów samochodowych i maszyn – 8;
 - poradnie dietetyczne, usługi fizjoterapeutyczne i usługi masażu – 6;
 - usługi związane z edukacją oraz związane z opieką dzieci – 5;
 - usługi fryzjersko - kosmetyczne – 4;
 - działalność artystyczno-twórcza, wideofilmowanie – 4;
 - usługi sprzątania powierzchni, prania i sprzątania dywanów i tapicerek – 2;
 - naprawa i wzorcowanie ciśnieniomierzy – 1;
 - kompleksowe zarządzanie biurem – 1;

¹ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 kwietnia 2012 r. w sprawie dokonywania z Funduszu pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2012 r. poz. 457)

- działalność agencji reklamowej – 1;
 - działalność związana z oprogramowaniem – 1;
 - agencja celna – 1;
 - działalność związana z opracowywaniem i wykonywaniem badań pojazdów samochodowych – 1;
 - projektowanie i aranżacja wnętrz – 1;
 - działalność pozostałych agencji transportowych – 1;
 - poradnia psychotechniczna – 1;
 - usługi trenerskie – 1;
 - działalność rachunkowo-księgowa – 1.
- 2) usługi związane z budownictwem – **15 dofinansowań**, w tym na:
- usługi ogólnobudowlane - wykończeniowe – 10,;
 - usługi elektryczne – 2;
 - usługi związane z stolarką budowlaną – 1;
 - usługi brukarskie – 1;
 - usługi hydrauliczne – 1.
- 3) handel – **9 dofinansowań**, w tym na:
- sprzedaż ubezpieczeń – 4;
 - sprzedaż towarów – 4;
 - sprzedaż usług telekomunikacyjnych – 1.
- 4) produkcja – **5 dofinansowań**, w tym na:
- produkcja wyrobów z drewna oraz produkcja mebli – 2;
 - produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa – 1;
 - produkcja bielizny pościelowej – 1;
 - produkcja konstrukcji metalowych i ich części – 1.

Ogółem w 2014 roku pracownicy przeprowadzili 64 wizyty monitorujące. W wyniku kontroli z zakresu prawidłowości wykorzystania środków finansowych nie stwierdzono nieprawidłowości. Osoby kontrolowane posiadały aktualny wpis do ewidencji działalności gospodarczej i opłacały należne składki ZUS lub KRUS.

Na zadanie te wydatkowano w roku 2014 **1 436 960,00 zł** (w tym z algorytmu 63 000,00 zł, z EFS – 1 373 960,00 zł).

2. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Wyposażenie stanowisk pracy, jako forma tworzenia subsydiowanych miejsc pracy jest znane w środowisku przedsiębiorców, którzy chętnie z tego korzystają.

Ten instrument rynku pracy „w czystej postaci” jest pomocą bezzwrotną w wysokości 6-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na utworzenie określonego we wniosku pracodawcy stanowiska pracy. Podstawowym zobowiązaniem wynikającym z umowy zawartej między urzędem

pracy a pracodawcą jest obowiązek utrzymania utworzonego stanowiska pracy przez okres minimum 24 miesięcy.

W 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim udzielił **48 podmiotom** refundacji wyposażenia lub doposażenia **54 stanowisk pracy** i wydatkował na ten cel kwotę **1 109 635,00 zł** z Funduszu Pracy (w tym z algorytmu – 273 000,00 zł, z EFS – 710 635,00 zł, w ramach programu dla osób bezrobotnych do 25 roku życia – 126 000,00 zł).

W ramach refundowanych kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy nowe miejsca pracy zostały utworzone przez pracodawców działających na terenie:

- Miasto Sokołów Podlaski – 24 stanowiska pracy;
- Gmina Bielany – 3 stanowiska pracy;
- Gmina Jabłonna Lacka – 1 stanowisko pracy;
- Miasto i Gmina Kosów Lacki – 7 stanowisk prac;
- Gmina Repki – 5 stanowisk pracy;
- Gmina Sokołów Podlaski – 6 stanowisk pracy;
- Gmina Sterdyń – 4 stanowiska pracy;
- Gmina Ceranów – 3 stanowiska pracy.

Przeprowadzone zostały również wizyty monitorujące z zakresu prawidłowości wykorzystania środków finansowych, w wyniku których nie stwierdzono nieprawidłowości. Wizyt takich było 96.

Dla porównania w 2013 roku z refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla bezrobotnych skorzystało 37 pracodawców, którzy utworzyli łącznie 42 stanowiska pracy.

3. Staż u pracodawcy

Stáže organizowane u pracodawców mają umożliwiać bezrobotnym zdobycie doświadczenia i umiejętności zawodowych niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Cel ten jest szczególnie ważny w odniesieniu do absolwentów, którym w naturalny sposób brakuje obycia z pracą i praktyki. Staże przede wszystkim wspierają przejścia ze sfery edukacji do sfery regularnego zatrudnienia, ułatwiając bezrobotnym w młodym wieku podjęcie pierwszej pracy. Ich celem zasadniczym jest zmniejszanie bezrobocia młodzieży.

Pracodawca przyjmujący bezrobotnego na staż otrzymuje świadczenie pracy według ustalonego programu nie ponosząc przy tym kosztów wynagrodzenia za świadczoną pracę. Ponadto ma możliwość sprawdzenia przydatności zawodowej bezrobotnego w firmie pod kątem zatrudnienia go po odbyciu stażu.

W 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim do odbycia stażu skierował **398 bezrobotnych** (w tym 273 kobiety – 70,5%) oraz 1 osobę niepełnosprawną poszukującą pracy.

Kwota przeznaczona na realizację zadania wyniosła **2 213 570,00 zł** (w tym algorytmu – 179 900,00 zł, EFS – 1 828 805,00 zł, w ramach programu dla osób bezrobotnych do 25 roku życia – 186 000,00 zł, w ramach projektu konkursowego „Lepsze jutro” 633 600,00 zł.)

Zatrudnienie po stażach do końca grudnia 2014 roku uzyskało **199** osób bezrobotnych.

Szacunkowa efektywność programu – w powiecie (wyliczana udziałem liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po programie do liczby osób kończących staż – w roku kalendarzowym) kształtuje się na poziomie **64,61%**.

W celu stwierdzenia prawidłowości w realizacji zawartych umów Urząd przeprowadził **128** wizyt monitorujących, podczas których nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2013 roku w ramach posiadanych środków na staże skierowano 294 osoby bezrobotne.

Od 27 maja 2014 roku bezrobotni do 30 roku życia mogą korzystać z nowej formy wsparcia jaką jest **bon stażowy**. Bon stażowy, to gwarancja skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez osobę bezrobotną na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się zatrudnić bezrobotnego po jego zakończeniu na okres kolejnych 6 miesięcy.

W ramach bonu stażowego finansowane są:

- koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu – do wysokości 600,00 zł - wypłata bezrobotnemu w miesięcznych transzach w wysokości do 100,00 zł;
- koszty niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych – wpłata na konto wykonawcy badań.

Pracodawca, który zatrudni bezrobotnego przez deklarowany okres 6 miesięcy, otrzymuje premię w wysokości 1 500,00 zł.

Przyznanie bonu stażowego następuje na podstawie indywidualnego planu działania i obowiązują w tym wypadku te same przepisy ustawy, jak w przypadku stażu.

W czasie obowiązywania nowego przepisu, w okresie od 27.05.2014 r. do 31.12.2014 r., bon stażowy przyznano **11 osobom**. Kwota przeznaczona na realizację zadania wyniosła **20 740,00 zł** w ramach programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia.

4. Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych bez prawa od zasiłku. Prace, 40 godzin w miesiącu a nie więcej niż 10 godzin w tygodniu, organizowane są przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub działalnością na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Powiatowy urząd pracy refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu.

W 2014 roku w ramach porozumień z jednostkami samorządowymi do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano **104 osoby** bezrobotne (w 2013 roku skierowano 119 osób). Wśród skierowanych bezrobotnych było:

- 58 kobiet;
- 36 osób zamieszkałych na wsi;

- 4 osoby do 25 roku życia;
- 40 osób powyżej 50 roku życia;
- 90 osób długotrwale bezrobotnych.

Organizatorami prac społecznie użytecznych były następujące jednostki samorządowe:

- Miasto Sokołów Podlaski – 70 osób;
- Urząd Gminy Bielany – 2 osoby;
- Urząd Gminy Ceranów – 5 osób;
- Urząd Gminy Jabłonna Lacka – 11 osób;
- Urząd Miasta i Gminy Kosów Lacki – 5 osób;
- Urząd Gminy Sabnie – 4 osoby;
- Urząd Gminy Sterdyń – 7 osób.

Prace społecznie użyteczne zgodnie z podpisanymi porozumieniami realizowane były do końca listopada 2014 roku.

W 2014 roku na organizację prac społecznie użytecznych Urząd wydatkował środki z Funduszu Pracy w łącznej kwocie **128 000 zł**.

Po zakończeniu prac społecznie użytecznych (na koniec grudnia 2014 r.) **pracę podjęło 19 osób**.

Szacunkowa efektywność programu – w powiecie (wyliczana udziałem liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po programie do liczby osób kończących prace społecznie użyteczne – w roku kalendarzowym) kształtuje się na poziomie **22,89%**.

5. Prace interwencyjne

Kolejną formą wsparcia, realizowaną przez urząd pracy w ramach tworzenia subsydiowanych miejsc pracy, są prace interwencyjne. Istotą tej formy wsparcia jest zatrudnienie bezrobotnego, które następuje w wyniku zawartej przez pracodawcę umowy ze starostą. Promowanie prac interwencyjnych, a w związku z tym przekonywanie pracodawców do zatrudniania bezrobotnych, daje efektywność zatrudnieniową. Zysk dla pracodawcy przy tej formie wsparcia to refundacja części kosztów na wynagrodzenie oraz składki na ubezpieczenie społeczne skierowanych bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej, jako iloczyn zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz kwoty zasiłku określonej w przepisach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Prace interwencyjne skierowane są do osób bezrobotnych, którym został ustalony II profil pomocy.

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim w 2014 roku podpisał ogółem **60 umów o organizację zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych** z 48 pracodawcami, na które **skierowano 85 osób**, w tym 42 kobiety (w 2013 roku – 98 osób, w tym 56 kobiet). W ramach prac interwencyjnych zatrudniono:

- 44 osoby zamieszkałe na wsi;

- 31 osób do 25 roku życia;
- 15 osób powyżej 50 roku życia;
- 31 osób długotrwale bezrobotnych.

Na koniec 2014 roku okres dofinansowania prac interwencyjnych upłynął dla 95 miejsc pracy (w tym dla 44 osób skierowanych w poprzednim roku). Zatrudnienie po pracach interwencyjnych podjęły 84 osoby.

Szacunkowa efektywność programu – w powiecie (wyliczona udziałem liczby bezrobotnych kontynuujących zatrudnienie na miejscach pracy, na które upłynął okres dofinansowania do liczby tych miejsc – w roku kalendarzowym) kształtuje się na poziomie **88,42%**.

Na finansowanie części kosztów poniesionych przez pracodawców w związku z zatrudnieniem bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych wydatkowano **478 545,00 zł** (w tym z algorytmu 400 645,00 zł, program dla osób bezrobotnych do 25 roku życia – 77 900,00 zł).

6. Roboty publiczne

Roboty publiczne to zatrudnienie bezrobotnego w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty, gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Roboty publiczne mają zapobiegać odpływowi do bierności zawodowej bezrobotnych, szczególnie tych, którzy są w bardzo niekorzystnej sytuacji na rynku pracy poprzez ich czasowe zatrudnienie. Inicjowane są też w celu zapewnienia bezrobotnym określonego wsparcia dochodowego oraz zapewniają rozwój i poprawę infrastruktury w regionie.

Wsparcie Urzędu polega na refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenie, nagrody oraz składek na ubezpieczenie społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej, jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz do 50% przeciętnego wynagrodzenia w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczonego miesiąca. W przypadku zatrudnienia bezrobotnych na okres do 12 miesięcy refundacja będzie obejmowała koszty poniesione, co drugi miesiąc.

W ramach robót publicznych, w okresie od stycznia do grudnia 2014 roku, zorganizowano **43 nowe miejsca pracy** i skierowano **43 osoby bezrobotne**.

Organizatorami robót publicznych byli:

- Rejonowy Związek Spółek Wodnych – 20 osób;
- Urząd Miasta Sokołów Podlaski – 10 osób;
- Urząd Gminy Sterdyń – 4 osoby;
- Urząd Gminy Jabłonna Lacka – 3 osoby;
- Urząd Gminy Ceranów – 2 osoby;

- Urząd Gminy Bielany – 1 osoba;
- Urząd Gminy Sabnie – 1 osoba;
- Starostwo Powiatowe – 2 osoby.

Na organizację robót publicznych wydatkowano w roku 2014 361 600,00 zł. Wszystkie miejsca pracy realizowane w ramach robót publicznych dofinansowano przez okres do 6 miesięcy.

Po zakończeniu robót publicznych **pracę podjęły 33 osoby**.

Szacunkowa efektywność programu – w powiecie (wyliczana udziałem liczby bezrobotnych podejmujących zatrudnienie po programie do liczby osób kończących roboty publiczne – w roku kalendarzowym) kształtuje się na poziomie **76,74%**.

7. Bon zatrudnieniowy

Bon zatrudnieniowy, stanowi gwarancję zrefundowania pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego do 30 roku życia na okres 18 miesięcy, części kosztów wynagrodzenia wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne.

Bon zatrudnieniowy może być przyznany na wniosek bezrobotnego na podstawie indywidualnego planu działania.

Realizacja bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie umowy zawartej między starostą a pracodawcą, w ramach której:

- pracodawca zobowiązany jest do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy;
- starosta refunduje pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne przez okres 12 miesięcy, w wysokości 100 proc. kwoty zasiłku.

Dodatkowo pracodawca zobowiązany jest do dalszego utrzymania zatrudnienia przez okres 6 miesięcy po zakończeniu refundacji.

W przypadku niewywiązania się pracodawcy z obowiązku zatrudniania bezrobotnego przez okres 18 miesięcy pracodawca zwraca:

- 1) kwotę otrzymanej refundacji wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, jeżeli niespełnienie obowiązku nastąpiło w okresie do 12 miesięcy od dnia zatrudnienia bezrobotnego lub
- 2) kwotę ustaloną proporcjonalnie do okresu nieutrzymania zatrudnienia wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, jeżeli niespełnienie obowiązku nastąpiło w okresie 6 miesięcy po zakończeniu refundacji.

W czasie obowiązywania nowego przepisu, w okresie od 27.05.2014 r. do 31.12.2014 r., bon zatrudnieniowy przyznano **12 osobom bezrobotnym**. Kwota przeznaczona na realizację zadania wyniosła **21 980,00 zł** w ramach programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia.

8. Bon na zasiedlenie

Bon na zasiedlenie może otrzymać osoba bezrobotna do 30 roku życia, która zamierza podjąć zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą poza miejscem dotychczasowego zamieszkania, przy czym niezbędne jest spełnienie warunku dotyczącego miejscowości, w której zamieszka bezrobotny w związku z podjęciem nowej pracy lub działalności gospodarczej.

Bon na zasiedlenie może być przyznany na wniosek bezrobotnego na podstawie umowy pomiędzy starostą a bezrobotnym w związku z podjęciem przez niego pracy poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

- 1) z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym;
- 2) odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie;
- 3) będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres co najmniej 6 miesięcy.

Wysokość środków przyznanych w ramach bonu nie może być wyższa niż 200 procent przeciętnego wynagrodzenia za pracę.

Bezrobotny, który otrzymał bon, jest zobowiązany w terminie:

- 1) do 30 dni od dnia otrzymania bonu dostarczyć do powiatowego urzędu pracy dokument potwierdzający podjęcie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej i oświadczenie o spełnieniu warunku odległości od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejsca wykonywania pracy;
- 2) do 7 dni, odpowiednio od dnia utraty zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej i od dnia podjęcia nowego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, przedstawić powiatowemu urzędowi pracy oświadczenie o utracie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej i podjęciu nowego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej oraz oświadczenie o spełnieniu warunku odległości od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejsca wykonywania pracy;
- 3) do 8 miesięcy od dnia otrzymania bonu na zasiedlenie udokumentować pozostawanie w zatrudnieniu, posiadanie innej pracy zarobkowej lub prowadzenie działalności gospodarczej przez okres 6 miesięcy.

W przypadku niewywiązania się z powyższych obowiązków kwota bonu podlega zwrotowi w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

W czasie obowiązywania nowego przepisu, w okresie od 27.05.2014 r. do 31.12.2014 r., bon na zasiedlenie przyznano **12 osobom bezrobotnym**. Kwota przeznaczona na realizację zadania wyniosła **88 800,00 zł** w ramach programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia.

9. Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia

Znowelizowana ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przewiduje również wsparcie dla osób starszych, polegające na dofinansowaniu wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia (50% minimalnego wynagrodzenia). Pracodawcy mogą ubiegać się o dofinansowanie wynagrodzenia na dwie długości okresu, w zależności od wieku bezrobotnego.:

- 12 miesięcy dla bezrobotnego, który ukończy 50 lat, a nie ukończył lat 60-ciu;
- 24 miesiące dla bezrobotnego, który ukończył 60 rok życia.

Po okresie refundacji istnieje obowiązek dalszego zatrudnienia, odpowiednio do okresu refundacji i wieku bezrobotnego, w pierwszym przypadku przez okres 6 miesięcy, a w drugim przez okres 12 miesięcy.

Kwota przeznaczona na realizację zadania w 2014 roku wyniosła **16 000,00 zł**. W ramach dofinansowania 6 osób podjęło pracę.

10. Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)

Nowelizacja ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wprowadziła nowy instrument polityki rynku pracy – Krajowy Fundusz Szkoleniowy, w skrócie KFS. Istotą rozwiązania jest przeznaczenie części składki odprowadzanej przez pracodawców na Fundusz Pracy na wsparcie kształcenia ustawicznego podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy.

Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

W pierwszym okresie tj. w latach 2014 – 2015 środki KFS są przeznaczone na wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w wieku 45 lat i więcej.

Powiatowy Urząd Pracy może przeznaczyć środki KFS na finansowanie działań obejmujących m.in. kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, na które składają się:

- określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS;
- kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą;

- egzaminy umożliwiające uzyskanie dokumentów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych;
- badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu;
- ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

W ramach KFS możliwe jest sfinansowanie:

- do 80% kosztów kształcenia ustawicznego, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika;
- do 100% kosztów kształcenia ustawicznego – jeśli wnioskodawca należy do grupy **mikroprzedsiębiorców**, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego.

W zarządzaniu środkami KFS biorą udział partnerzy społeczni, których składki stanowią źródło przychodów Funduszu Pracy i jego wydzielonej części, jaką stanowi KFS.

KFS jest rozwiązaniem, które ułatwi pracodawcom przekwalifikowanie lub podniesienie kwalifikacji własnych oraz pracowników – jest inwestycją w stabilizację zawodową i pozycję na rynku pracy. Środki finansowe Krajowego Funduszu Szkoleniowego pozwolą na dostosowanie umiejętności do zmieniających się wymagań rynku pracy, jak również przyczynią się do poprawy jakości kształcenia ustawicznego i realizacji celów związanych ze strategią Europa 2020, tj. budowania konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy oraz zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób o niskich lub niedostosowanych kompetencjach do potrzeb rynku pracy.

W 2014 r. Urząd pozyskał z Krajowego Funduszu Szkoleniowego kwotę **580 300,00 zł**. Środki te przeznaczone zostały na szkolenia zawodowe, z których skorzystało 5 pracodawców. Ogółem zostało przeszkolonych 339 osób, w tym 320 kobiet.

V. PROGRAMY I PROJEKTY RYNKU PRACY

Mając na uwadze zwiększenie możliwości pomocy w rozwoju lokalnego rynku pracy Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim pozyskuje środki finansowe w ramach ogłaszanych konkursów i grantów.

W roku 2014 na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu Urząd otrzymał limit środków Funduszu Pracy w wysokości **6 729 155,00 zł**, w tym:

1. **1 507 500,00 zł** – limit przyznany wg algorytmu ;
2. **3 913 400,00 zł** – limit na finansowanie projektu systemowego *EFS Poddziałanie 6.1.3 PO KL „Ku przyszłości”*;
3. **435 700,00 zł** – w ramach środków z rezerwy Ministra (dla bezrobotnych do 25 roku życia);
4. **201 420,00 zł** – w ramach środków z rezerwy Ministra (dla bezrobotnych do 30 roku życia i dla bezrobotnych powyżej 50 roku życia);
5. **671 135,00 zł** – w ramach projektu konkursowego *EFS Poddziałanie 6.1.3 PO KL „Lepsze Jutro”* współfinansowanego przez Unię Europejską.

Dodatkowo Urząd dysponował również środkami z **Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**, przeznaczonymi na aktywizację osób niepełnosprawnych w kwocie **52 000,00 zł**. Z tych środków sfinansowano **1** staż i udzielono **1** dofinansowania wyposażenia i wyposażenia stanowiska pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego.

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2014 r. Urząd Pracy włączył się w aktywizację zawodową osób bezrobotnych - niepełnosprawnych absolwentów, w ramach programu **JUNIOR** (program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych, który współfinansowany jest ze środków PFRON). W ramach programu staż odbywało 5 osób niepełnosprawnych do 25 roku życia (4 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 1 z lekkim). Były to sześciomiesięczne staże. W wyniku programu osoby niepełnosprawne otrzymały wsparcie w formie świadczenia na rehabilitację, a pracodawcy premie za przyjęcie na staż osoby niepełnosprawnej. Całkowita wartość programu za 2014 rok wynosiła **26 880,00 zł**.

Środki Funduszu Pracy na aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu w ramach algorytmu

Przeznaczony jest na finansowanie aktywnych form w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Z tych środków w 2014 r. zrealizowano:

- szkolenia dla **35** osób bezrobotnych;
- studia podyplomowe dla **4** osób bezrobotnych;
- prace interwencyjne dla **65** bezrobotnych osób;
- roboty publiczne dla **43** bezrobotnych osób;
- staże dla **32** osób bezrobotnych;
- refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego dla **13** osób bezrobotnych;

- refundację za prace społecznie użyteczne dla **79** osób bezrobotnych;
- stypendia dla bezrobotnych w okresie kontynuowania nauki dla **2** osób bezrobotnych.

Środki Funduszu Pracy w formie Krajowego Funduszu Szkoleniowego z przeznaczeniem na kształcenie ustawiczne pracownika i pracodawcy

Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS) – nowy instrument polityki rynku pracy wprowadzony w 2014 roku z przeznaczeniem na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

W 2014 r. Urząd pozyskał z Krajowego Funduszu Szkoleniowego kwotę **580 300,00 zł**. Środki te przeznaczone zostały na szkolenia zawodowe, w ramach których przeszkolonych zostało 339 osób, w tym 320 kobiet.

Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektów systemowych i konkursowych

Projekt systemowy „Ku przyszłości” – Poddziałanie 6.1.3 PO KL.

Projekt „Ku przyszłości” to projekt o charakterze systemowym, realizowany w ramach Poddziałania 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Projekt ma na celu wsparcie osób bezrobotnych pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim, ze szczególnym uwzględnieniem osób mających największe trudności z wejściem lub powrotem na rynek pracy, czyli bezrobotni do 25 roku życia, długotrwale bezrobotni, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni z obszarów wiejskich spoza art. 49 ustawy oraz osoby niepełnosprawne.

W 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim objął wsparciem **361 osób**, które mogły skorzystać z następujących form przewidzianych w projekcie „Ku przyszłości”:

- staż u pracodawcy – **260** osób;
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – **66** osób;
- podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego – **35** osób.

W analizowanym okresie Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim wydatkował na realizację projektu kwotę **3 913 400,00 zł**. Po zakończonym udziale w projekcie pracę podjęło 240 osób, w tym 133 kobiety.

Projekt konkursowy „Lepsze jutro” – poddziałanie 6.1.1 wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy

Projekt „Lepsze jutro” - to projekt o charakterze konkursowym, skierowany do ludzi młodych. Celem głównym projektu jest zwiększenie aktywności zawodowej 90-ciu osób bezrobotnych z powiatu sokołowskiego do końca czerwca 2015 roku.

W ramach projektu Urząd objął wsparciem 90 osób do 30 roku życia, w tym:

- 35 osób z obszarów wiejskich;
- 45 osób do 25 roku życia;
- 9 osób niepełnosprawnych;
- 14 NEET.

Działania realizowane w ramach projektu „Lepsze jutro”:

- staże 6-cio miesięczne u pracodawców – **80** osób (finansowane do 30.06.2015);
- szkolenia grupowe – **10** osób (zrealizowane w 2014 r.).

Wartość projektu wyniosła **671 135,00 zł**.

Projekt konkursowy „Przyjazny urząd II” – Poddziałanie 6.1.2 PO KL

W okresie od 01.01.2014 r. do 31.12.2014 r. Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim realizował również projekt w ramach Poddziałanie 6.1.2 „Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pod nazwą „Przyjazny urząd II”.

Projekt ten stanowił kolejną edycję przedsięwzięcia realizowanego w okresie od 01.04.2009 r. do 31.12.2010 r. „Wykwalifikowany urzędnik – zadowolony bezrobotny” i był on kontynuowany do końca 2014 roku.

Głównym celem projektu jest wsparcie Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych poprzez podwyższenie jakości usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego oraz ich standaryzację, a także poprawa potencjału kadrowego oraz zwiększenie jakości i dostępności usług świadczonych przez Urząd poprzez kontynuację zatrudnienia dla 2 doradców zawodowych i 1 pośrednika pracy.

Całkowity koszt projektu w 2014 r. wyniósł **102 111,72 zł**.

Środki z Funduszu Pracy z Rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej

W 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim realizował następujące programy, które finansowane były z dodatkowych środków Funduszu Pracy pozyskanych z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej:

1) Program dla osób bezrobotnych do 25 roku życia

Okres realizacji programu: od 01.03.2014 r. do 31.03.2015 r.

Programem zostało objętych **65 osób**, które skorzystały z następujących form wsparcia:

- szkolenia – 17 osób;
 - wyposażenie i doposażenie stanowiska pracy – 6 osób;
 - prace interwencyjne – 16 osób;
 - staże u pracodawców – 26 osób (finansowane do 31.03.2015 r).
- Wartość projektu wyniosła **435 700,00 zł**.

2) Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia

Okres realizacji programu: od 01.07.2014 r. do 30.11.2015 r.

Programem zostało objętych **50 osób**, które skorzystały z następujących form wsparcia:

- bon szkoleniowy – 13 osób;
- bon stażowy – 11 osób;
- bon zatrudnieniowy – 12 osób;
- bon na zasiedlenie – 12 osób.

Wartość projektu wyniosła **185 420,00 zł**.

3) Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej 50 roku życia

Okres realizacji projektu od 01.07.2014 r. do 30.09.2015 r.

Dzięki pozyskanym środkom w 2014 roku 6 osób bezrobotnych podjęło pracę w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnianie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia. Kwota wydatkowana w 2014 roku na realizację programu to **16 000,00 zł**.

VI. REALIZACJA FORM POMOCY OSŁONOWEJ DLA OSÓB BEZROBOTNYCH

1. Profilowanie osób bezrobotnych

W dniu 27 maja 2014 roku weszły w życie przepisy ustawy z dnia 14.03.2014 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 598), obejmujące duże zmiany w dotychczas obowiązujących regulacjach dotyczących rynku pracy. Ustawa kładzie nacisk na indywidualizację stosowanego wsparcia poprzez profilowanie pomocy udzielanej bezrobotnym.

Powiatowy urząd pracy, udzielając bezrobotnemu pomocy, niezwłocznie po rejestracji ustala dla bezrobotnego profil pomocy, oznaczający właściwy ze względu na potrzeby bezrobotnego zakres form pomocy określonych w ustawie.

Ustanawia się trzy profile pomocy i formy pomocy stosowane w ramach tych profili. Celem jest zapewnienie szybszej i lepiej dostosowanej pomocy dla bezrobotnych, a także zwiększenie efektywności podejmowanych działań przez urząd. Każdy bezrobotny otrzyma pomoc adekwatną do swoich potrzeb i możliwości aktywizacyjnych. W rezultacie zostanie przypisany do jednego z trzech profili:

Profil pomocy I

Okres, w którym realizowany jest Indywidualny Plan Działania przewidziany dla profilu pomocy I, czyli dla osoby o wysokim potencjale zatrudnieniowym, nie może być dłuższy niż 180 dni. Osoba, dla której ustalony został profil pomocy I powinna przede wszystkim zostać objęta pomocą w formie pośrednictwa pracy, a w uzasadnionych przypadkach poradnictwem zawodowym lub innymi formami pomocy określonymi w ustawie tj.:

- sfinansowaniem szkolenia w celu podniesienia kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej (szkolenia grupowe lub indywidualne jeżeli są zbieżne tematycznie z grupowym);
- sfinansowaniem kosztów egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz kosztów uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu;
- zwrotem kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub przez okres odbywania u pracodawcy stażu, przygotowania zawodowego dorosłych lub odbywania zajęć z zakresu poradnictwa zawodowego;
- przyznaniem jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem tej działalności;
- przyznaniem pracodawcy świadczenia aktywizacyjnego za zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy skierowanego bezrobotnego rodzica powracającego na rynek pracy po przerwie związanej z wychowywaniem dziecka lub bezrobotnego sprawującego opiekę nad osobą zależną, który w okresie 3 lat przed rejestracją w urzędzie pracy jako bezrobotny zrezygnował

z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej z uwagi na konieczność wychowywania dziecka lub sprawowania opieki nad osobą zależną;

- przyznaniem pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej;
- przyznaniem na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia bonu szkoleniowego stanowiącego gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia;
- przyznaniem na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia bonu stażowego stanowiącego gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy;
- przyznaniem na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia bonu zatrudnieniowego;
- przyznaniem na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia bonu na zasiedlenie w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

Profil pomocy II

Okres, w którym realizowany jest Indywidualny Plan Działania dla osoby, korzystającej z pomocy przewidzianej dla profilu pomocy II, nie może być dłuższy niż 540 dni.

Osoba taka może korzystać ze wszystkich usług i instrumentów rynku pracy oraz działań aktywizacyjnych zleconych przez urząd pracy oraz innych form pomocy, z wyłączeniem Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a ustawy i promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W stosunku do osoby bezrobotnej zakwalifikowanej do profilu pomocy II należy zastosować wsparcie w postaci usług i instrumentów rynku pracy, dzięki którym może ona wejść lub powrócić na rynek pracy albo przejść do profilu pomocy I. Osobie takiej należy poświęcić uwagę w zakresie podtrzymywania motywacji do działań na rzecz wejścia lub powrotu na rynek.

Profil pomocy III

Okres, w którym realizowany jest Indywidualny Plan Działania dla osoby, korzystającej z pomocy przewidzianej dla profilu pomocy III, nie może być dłuższy niż 720 dni.

Osoba taka może korzystać z następujących form pomocy:

- Program Aktywizacja i Integracja;
- działania aktywizacyjne zlecone przez urząd pracy;
- programy specjalne;
- skierowanie do zatrudnienia wspieranego u pracodawcy lub podjęcia pracy w spółdzielni socjalnej zakładanej przez osoby prawne;
- w uzasadnionych przypadkach poradnictwo zawodowe.

W okresie od 27 maja 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku pracownicy Urzędu przeprowadzili 3 647 wywiadów zakończonych ustaleniem profilu, w wyniku których **I profil** przypisano **90 osobom**, **II profil** – **3 123 osobom** a **III profil** – **425 osobom**.

Na koniec grudnia 2014 roku w ewidencji bezrobotnych pozostawało 2 662 osób aktywnych z przypisanym profilem pomocy w wyniku, których I profil pomocy przypisano 63 osobom, II profil

pomocy – 2 214 osobom a III profil pomocy – 375 osobom. Bez ustalonego profilu pozostawało 4 osoby, stanowiąc 0,15% ogółu osób bezrobotnych.

2. Decyzje administracyjne, zaświadczenia i inne informacje

W 2014 roku wydano **7 280 decyzji administracyjnych**, w tym:

- **586** decyzji o uznaniu za osobę bezrobotną i przyznaniu prawa do zasiłku;
- **2 380** decyzji o uznaniu za osobę bezrobotną i odmowie przyznania prawa do zasiłku;
- **409** decyzji przyznających prawo do stypendium z tytułu stażu;
- **330** decyzji o utracie prawa do stypendium z tytułu stażu;
- **3 204 decyzje o utracie statusu osoby bezrobotnej**;
- **75** decyzji o przyznaniu prawa do stypendium z tytułu odbywania szkolenia;
- **74** decyzje o utracie prawa do stypendium szkoleniowego;
- **83** decyzje o przyznaniu dodatku aktywizacyjnego.

Spośród wydanych decyzji największy procent (44%) dotyczy decyzji o utracie statusu osoby bezrobotnej oraz decyzji o uznaniu za osobę bezrobotną i odmowie przyznania prawa do zasiłku (32,7%). Natomiast najmniejszy udział procentowy stanowią decyzje o przyznaniu prawa do stypendium z tytułu odbywania szkolenia.

W roku 2014 zostało zarejestrowanych 2 966 osób, w tym 586 osób z prawem do zasiłku i 2 380 osób bez prawa do zasiłku. Natomiast wyrejestrowanych zostało 3 204 osób bezrobotnych. Dla osób tych wydano decyzje o utracie statusu osoby bezrobotnej z powodu:

- podjęcia pracy – 1 672 decyzje;
- niestawienia się w celu potwierdzenia gotowości – 561 decyzji;
- rozpoczęcia szkolenia i staży – 484 decyzje;
- dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego – 122 decyzje;
- nabycia praw do emerytury lub renty inwalidzkiej oraz z powodu nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego – 111 decyzji;
- inne – 92 decyzje;
- odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy – 29 decyzji;
- podjęcie nauki w systemie dziennym – 14 decyzje;
- ukończenia 60/65 lat – 10 decyzji.

Najczęstszą przyczyną utraty statusu bezrobotnego było podjęcie pracy – **52%**, niestawienie się w celu potwierdzenia gotowości 19 %, a 2,7% zrezygnowało ze statusu na swój wniosek.

W roku ubiegłym wpłynęło **21 odwołań od decyzji administracyjnych**, z czego **9** zostało **rozpatrzonych we własnym zakresie** w trybie art. 132 Kodeksu postępowania administracyjnego, natomiast **12 przesłano do organu II instancji**, tj. Wojewody mazowieckiego w celu rozpatrzenia, ponieważ nie znaleziono podstaw do zmiany wydanej decyzji. Rozpatrując przekazane przez Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim odwołania od decyzji administracyjnych Wojewoda

Mazowiecki orzecł o utrzymaniu w mocy 10 zaskarżonych decyzji organu I instancji, 1 decyzja została uchylona przez organ II instancji.

W 2014 roku udzielono odpowiedzi na 168 pism i wniosków o udostępnienie danych ze zbiorów danych osobowych składanych głównie przez Ośrodki Pomocy Społecznej, PCPR, Policję, Prokuraturę, Sądy i Komornika.

W ramach obsługi programu PŁATNIK do ZUS sporządzono **9 189 zgłoszeń i wyrejestrowań** na formularzach ZUS ZZA, ZUS ZUA, ZUS ZWUA, ZUS ZIUA.

W okresie od 01.01.2014 r. do 28.02.2014 r. pracownicy sporządzili i przestali pocztą 1 071 informacji o dochodach oraz pobranych zaliczkach na podatek dochodowy PIT-11 za rok 2013.

3. Świadczenia dla bezrobotnych

Na dzień 31.12.2014 r. do pobierania zasiłku dla bezrobotnych uprawnionych było **268 osób (10,1% ogółu zarejestrowanych)**. Jest to o 37 osób mniej w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Wysokość podstawowego zasiłku dla bezrobotnych wynosiła **przez pierwsze trzy miesiące 831,10 zł brutto oraz 652,60 zł brutto w pozostałych miesiącach** – na podstawie art. 72 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2013 r., poz. 674 późn. zm.).

Poza zasiłkiem dla bezrobotnych tut. Urząd przyznawał również stypendium: z tytułu odbywania stażu u pracodawcy, odbywania szkolenia oraz dodatki aktywizacyjne, w tym w 2014 roku:

- **409 osób** bezrobotnych nabyło prawo do wypłaty stypendium z tytułu odbywania stażu;
- **75 osób** bezrobotnych nabyło prawo do stypendium z tytułu odbywania szkolenia;
- **83 osoby** bezrobotne nabyło prawo do dodatku aktywizacyjnego z tytułu podjęcia pracy.

VII. GOSPODARKA FINANSOWA

Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim realizuje zadania na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2015 r., poz. 149) stosując ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z póź. zm.). Fundusz Pracy jest państwowym funduszem celowym przeznaczonym na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych oraz aktywizację zawodową osób bezrobotnych.

Głównym dysponentem środków Funduszu Pracy jest Minister Pracy i Polityki Społecznej, który przekazuje samorządom powiatowym środki obligatoryjnie do wysokości potrzeb związanych z wypłatą zasiłków dla bezrobotnych i dodatków aktywizacyjnych, natomiast na wydatki związane z realizacją programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, środki są limitowane do wysokości wynikającej z algorytmu ich podziału, który uwzględnia poziom i strukturę osób bezrobotnych w poszczególnych powiatach.

W 2014 roku Powiatowy Urząd Pracy w Sokołowie Podlaskim dysponował następującymi środkami finansowymi:

1. **1 519 500,00 zł** – środki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w ramach algorytmu;
2. **3 901 400,00 zł** – środki na realizację projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Działanie 6.1, Poddziałanie 6.1.3. pt. „Ku przyszłości”;
3. **671 135,00** – w ramach projektu konkursowego „Lepsze jutro” – poddziałanie 6.1.1 współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego;
4. **16 000,00 zł** – środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej 50 roku życia;
5. **185 500 ,00 zł** – środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia;
6. **435 700,00 zł** – środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra na realizację programu na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych do 25 roku życia;
7. **580 300,00 zł** – środki Funduszu Pracy w formie Krajowego Funduszu Szkoleniowego z przeznaczeniem na kształcenie ustawiczne pracownika i pracodawcy;
8. **78 250,00** – środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na aktywizację osób niepełnosprawnych;
9. **258 300,00** – środki Funduszu Pracy na finansowanie innych zadań fakultatywnych;
10. **3 069 764,00 zł** – środki na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych oraz dodatki aktywizacyjne;
11. **1 097 403,88 zł** – środki na podstawową działalność urzędu;
12. **1 756 018,00 zł** – środki na zadania zlecone – składka na ubezpieczenie zdrowotne od osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku;
13. **102 111,72 zł** – środki na realizację projektu konkursowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu

Społecznego Działanie 6.1 – Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.2. Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie pt. „Przyjazny urząd II”

Wykonanie planu finansowego poszczególnych programów i projektów przedstawiają poniższe tabele.

Wykonanie budżetu podstawowej działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim na dzień 31.12.2014 r.

Paragraf	Nazwa paragrafu	Wykonanie na 31.12.2014 r.
3020	Wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń	220,86 zł
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	810 260,15 zł
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	67 273,62 zł
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	139 937,02 zł
4120	Składka na Fundusz Pracy	8 581,57 zł
4140	PFRON	794,00 zł
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	957,00 zł
4210	Zakup materiałów i wyposażenia	24 995,53 zł
4270	Zakup usług remontowych	399,75 zł
4280	Zakup usług zdrowotnych	1192,00 zł
4300	Zakup usług pozostałych	1 666,75 zł
4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej	1 824,78 zł
4370	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	3 783,07 zł
4410	Podróże służbowe krajowe	1 666,48 zł
4430	Różne opłaty i składki	2 556,00 zł
4440	Odpisy na ZFŚS	28 719,30zł
4700	Szkolenia pracowników	2 579,00 zł
Razem		1 097 403,88 zł

Wykonanie budżetu w zakresie składek na ubezpieczenie zdrowotne na dzień 31.12.2014 r.

Paragraf	Nazwa paragrafu	Wykonanie na 31.12.2014 r.
4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	1 756 018,00 zł
Razem		1 756 018,00 zł

Wykonanie budżetu projektu EFS PO KL 6.1.2 pt. „Przyjazny Urząd II” na dzień 31.12.2014 r.

Paragraf	Nazwa paragrafu	Wykonanie na 31.12.2014 r.
4017	Wynagrodzenie osobowe pracowników - EFS	73 128,90 zł
4019	Wynagrodzenie osobowe pracowników – wkład własny	12 905,08 zł
4117	Składki na ubezpieczenie społeczne - EFS	12 401,17 zł
4119	Składki na ubezpieczenie społeczne – wkład własny	2 188,45 zł
4127	Składki na Fundusz Pracy - EFS	1 264,89 zł
4129	Składki na Fundusz Pracy – wkład własny	223,23 zł
Razem		102 111,72 zł

Wykonanie budżetu projektu EFS PO KL 6.1.3 pt. „Ku przyszłości” na dzień 31.12.2014 r.

Nazwa zadania	Wykonanie na 31.12.2014 r.
Stypendia stażowe	1 828 804,00 zł
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	1 361 874,00 zł
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	710 635,00 zł
Razem	3 901 314,00 zł

Wydatki na zasiłki oraz dodatki aktywizacyjne wypłacone do 31.12.2014 r.

Nazwa zadania	Wykonanie na 31.12.2014 r.
Zasiłek podstawowy 100% wraz ze składkami	1 000 862,53 zł.
Zasiłek podwyższony 120% wraz ze składkami	1 305 212,11 zł
Zasiłek obniżony 80% wraz ze składkami	693 337,09 zł
Dodatki aktywizacyjne	70 351,80 zł
Razem	3 069 763,53

Wykonanie budżetu projektu EFS PO KL 6.1.1 pt. „Lepsze jutro” na dzień 31.12.2014 r.

Nazwa zadania	Wykonanie na 31.12.2014 r.
Stypendia stażowe	333 358,31 zł
Szkolenia	23 590,98 zł
Razem	356 929,29 zł

Sprawozdanie z planu finansowego i aktywizacji osób bezrobotnych w 2014 roku

Wyszczególnienie	Plan finansowy	Planowana liczba osób do objęcia aktywizacją w 2014 roku
Algorytm		
Szkolenia	84 000,00	35
Studia podyplomowe	10 000,00	4
Prace interwencyjne	400 645,00	65
Roboty publiczne	361 600,00	43
Refundacja za prace społecznie użyteczne	128 000,00	79
Staże	179 900,00	32
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	63 000,00	3
Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	273 000,00	13
Stypendia dla bezrobotnych w okresie kontynuowania nauki	5 000,00	2
Świadczenia dla rolników		
Refundacja pracodawcy kosztów opłacania składek na ubezpieczenie społeczne (Spółdzielnia socjalna)	2 355,00	3
Razem algorytm	1 507 500,00	279
PO KL Poddziałanie 6.1.3		
Staże	1 828 805,00	260
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	1 373 960,00	66
Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	710 635,00	35
Razem PO KL Poddziałanie 6.1.3	3 913 400,00	361
Program dla osób bezrobotnych do 25 roku życia		
Szkolenia	45 800,00	17
Prace interwencyjne	77 900,00	16
Staże	186 000,00	26
Refundacja pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego	126 000,00	6
Razem osoby bezrobotne do 25 roku życia	435 700,00	65
Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia		
Bon szkoleniowy (art. 66k)	53 900,00	13
Bon stażowy (art. 66l)	20 740,00	11
Bon zatrudnieniowy (art. 66m)	21 980,00	12
Bon na zasiedlenie (art. 66n)	88 800,00	12
Razem dodatkowe środki dla bezrobotnych do 30 roku życia	185 420,00	48
Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych powyżej 50 roku życia		
Dofinansowanie do wynagrodzenia (60d)	16 000,00	6
Razem dodatkowe środki dla bezrobotnych powyżej 50 roku życia	16 000,00	6
PO KL Poddziałanie 6.1.1		
Szkolenia	36 845,00	10
Staże	633 600,00	80
Razem PO KL Poddziałanie 6.1.1	671 135,00	90
OGÓŁEM	6 729 155,00	849

VIII. ORGANIZACJA I FUNKCJONOWANIE URZĘDU

1. Zatrudnienie – polityka kadrowa

Osoby bezrobotne korzystające z naszej pomocy mają szczególne prawo domagania się od Powiatowego Urzędu Pracy przedstawienia im oferty zatrudnienia lub przynajmniej zbliżonej do zatrudnienia formy aktywizacji zawodowej bądź innej formy pomocy. Powiatowy Urząd Pracy nie może wobec takich oczekiwań pozostać bezczynny, a prowadzone przez nas pośrednictwo pracy musi przynieść widoczny rezultat, co z kolei rodzi konieczność zapewnienia odpowiedniej, wykwalifikowanej kadry pracowniczej, która na dzień 31 grudnia 2014 roku wyniosła 25 osób zatrudnionych (w tym 1 osoba na zastępstwo).

W porównaniu do lat poprzednich Urząd osiągnął korzystną strukturę zatrudnienia wśród pracowników zatrudnionych na stanowiskach kluczowych, tj. bezpośrednio związanych z obsługą klienta. Z ogólnej liczby zatrudnionych 8 osób pełni funkcję doradców klienta, a głównym ich zadaniem jest współpraca z klientem od momentu pierwszej wizyty w urzędzie do chwili osiągnięcia przez klienta zamierzonego celu, np. podjęcia zatrudnienia czy też pozyskania odpowiedniego pracownika.

W porównaniu do lat ubiegłych zwiększeniu uległa liczba pośredników pracy i doradców zawodowych. Pracownik zajmujący stanowisko lidera klubu pracy, po zmianie przepisów ustawy o promocji (...) stał doradcą zawodowym.

Wśród zatrudnionych przeważają pracownicy z wykształceniem wyższym i stanowią – 76 % zatrudnionych. Kolejne dwie grupy to pracownicy z wykształceniem średnim zawodowym oraz z wykształceniem policealnym – 24 %.

Struktura zatrudnienia pracowników według stażu pracy w służbach zatrudnienia przedstawiała się następująco:

- więcej niż 20 lat stażu pracy w publicznych służbach zatrudnienia – 32 % zatrudnionych,
- od 10 do 20 lat stażu pracy w publicznych służbach zatrudnienia – 20 % zatrudnionych,
- od 5 do 10 lat stażu pracy w publicznych służbach zatrudnienia – 40 % zatrudnionych,
- do 1 roku stażu pracy w publicznych służbach zatrudnienia – 8 % zatrudnionych.

Zatrudnienie pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim było finansowane ze środków budżetu oraz ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (w ramach realizowanego projektu unijnego pod nazwą „Przyjazny urząd II” – 2 doradców zawodowych i 1 pośrednik pracy).

W 2014 roku pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Sokołowie Podlaskim doskonalili swoje kwalifikacje. Założone zadania dot. wzmocnienia kadrowego i kompetencyjnego oraz profesjonalizacji PSZ zostały w pełni zrealizowane. Wykorzystane zostały różne formy doskonalenia: szkolenia, kursy, warsztaty szkoleniowe, seminaria i konferencje a ich organizatorami były instytucje szkoleniowe.

2. Działalność kontrolna

Kontrole zewnętrzne

W 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim zostały przeprowadzone 3 kontrole zewnętrzne przez:

1. Starostwo Powiatowe w Sokołowie Podlaskim – kontrola dotyczyła całości gospodarki finansowej w 2013 roku;
2. Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie – kontrola dotyczyła realizacji projektu POKL „Lepsze jutro”;
3. Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie – kontrola problemowa dotycząca - dokonywania ze środków Funduszu Pracy refundacji wyposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w 2013 roku.

Wizyty monitorujące realizację umów zawartych ramach realizowanych instrumentów rynku pracy

W 2014 roku przeprowadzono **289 wizyt monitorujących** w jednostkach, które podpisały umowy o organizację aktywnych programów rynku pracy. Dotyczyły one głównie prawidłowości wykorzystania środków Funduszu Pracy, tj.:

- **64** wizyty monitorujące z zakresu prawidłowości wykorzystania jednorazowych środków udzielonych bezrobotnym ze środków Funduszu Pracy na rozpoczęcie działalności gospodarczej;
- **1** wizyta z zakresu prowadzenia szkoleń dla bezrobotnych pod kątem realizacji programu szkolenia i uczestnictwa bezrobotnych;
- **128** wizyt monitorujących z realizacji umów zawartych z pracodawcami w sprawie organizacji staży;
- **96** wizyt monitorujących związanych z przyznaniem kosztów refundacji wyposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Zakres wizyt monitorujących obejmował sprawdzenie m.in.: warunków świadczenia pracy, zgodności zakupionego towaru lub sprzętu potwierdzonego fakturami ze stanem faktycznym, warunków szkolenia, bazy dydaktycznej, frekwencji czy wykorzystania przysługujących dni wolnych od pracy.

W wyniku wizyt monitorujących nie stwierdzono nieprawidłowości oraz nie wydano zaleceń pokontrolnych. Osoby kontrolowane posiadały aktualny wpis do ewidencji działalności gospodarczej i opłacały należne składki ZUS lub KRUS.

PODSUMOWANIE

RYNEK PRACY

1. Na koniec 2014 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim zarejestrowanych było **2 662 osób bezrobotnych** (spadek o 238 osób w porównaniu z 2013 r.)
2. **Stopa bezrobocia** na koniec 2014 roku wyniosła **dla powiatu sokołowskiego – 11,1%**, (dla województwa – 9,8%, dla kraju – 11,5%).
3. W 2014 roku **napływ** do bezrobocia utrzymał się na poziomie **2 966 osób**, a **odpływ** na poziomie **3 204** osoby.
4. Na sokołowskim rynku pracy większość stanowili bezrobotni **mężczyźni**, których na koniec 2014 roku było **1 396**, tj. 52,4% ogółu bezrobotnych.
5. Wśród populacji bezrobotnych w końcu 2014 roku **268 osób posiadało prawo do zasiłku**, tj. 10,1% ogółu bezrobotnych.
6. Najdotkliwiej skutki bezrobocia odczuwają ludzie młodzi w wieku **25 – 34 lata – 811 osób**, tj. 30,5% ogółu bezrobotnych.
7. Na koniec 2014 roku **1 318 osób**, tj. 49,5 % ogółu bezrobotnych **posiadały wykształcenie niższe od średniego**.
8. **Długotrwałym bezrobociem dotknięte były 1 603 osoby**, tj. 60,2%. W grupie tej dominowały kobiety, które stanowiły 50,1% tej kategorii.
9. **26,2 %** ogółu bezrobotnych nie posiada kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu.
10. Najliczniej bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sokołowie Podlaskim reprezentowali takie zawody jak:
 - sprzedawca – 232 osoby;
 - robotnik budowlany – 87 osób;
 - ślusarz – 54 osoby.

AKTYWNE PROGRAMY RYNKU PRACY

Pośrednictwo pracy

1. W 2014 roku Urząd pozyskał **911 oferty pracy**, zawierających **1 572 miejsca pracy**. Z wszystkich zgłoszonych miejsc pracy w 2014 roku 84 przeznaczonych było dla osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności.
2. **1 672 osób podjęło pracę** (52,2%), w tym pracę niesubsydiowaną 1 371 osób.

3. Pośrednicy pełniący funkcję doradcy klienta instytucjonalnego odbyli **372 wizyty u pracodawców**, w wyniku których pozyskali 55 miejsc pracy. Ponadto pozyskali do współpracy **153 nowych pracodawców**.
4. Najwięcej ofert pracy wpłynęło do Urzędu w następujących zawodach:
 - pracownicy biurowi – 187 miejsc pracy;
 - robotnik gospodarczy – 159 miejsc pracy;
 - rzeźnicy – 120 miejsc pracy;
 - sprzedawcy – 117 miejsc pracy;
 - pracownicy budowlani – 98 miejsc pracy.

Poradnictwo zawodowe

1. Z usług **doradcy zawodowego** skorzystało **389 osób** w ramach poradnictwa **indywidualnego**, natomiast **506 osób** w ramach poradnictwa **grupowego**.
2. Z usług Informacji Zawodowej skorzystało 255 klientów indywidualnych oraz 160 osób uczestniczyło w spotkaniach grupowych.
3. Opracowano 3 777 Indywidualnych Planów Działania dla osób bezrobotnych.

Aktywne programy przeciwdziałania bezrobociu finansowane ze środków Funduszu Pracy

1. W 2014 roku programami aktywizującymi finansowanymi ze środków FP objętych zostało **849 osób** (w 2013 r. 837 osób), w tym:
 - staż u pracodawcy – 389 osób;
 - bon stażowy – 11 osób;
 - prace interwencyjne – 85 osób;
 - prace społecznie użyteczne – 104 osoby;
 - pomoc finansowa na podjęcie działalności gospodarczej – 69 osób;
 - wyposażenie lub doposażenie stanowisk pracy – 54 osoby;
 - szkolenia – 62 osoby;
 - bon szkoleniowy – 13 osób;
 - bon na zasiedlenie – 12 osób;
 - bon zatrudnieniowy – 12 osób;
 - roboty publiczne – 43 osoby.
2. Efektywność zatrudnieniowa programów aktywizujących kształtowała się następująco:
 - prace interwencyjne – 88,42%;
 - szkolenia dla bezrobotnych – 60,27%;
 - staże – 64,61%;
 - roboty publiczne – 76,74%;
 - prace społecznie użyteczne – 22,89%.